

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Освітня програма	23229 Англійська філологія та переклад, дві західноєвропейські мови
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	035 Філологія

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	23229
Назва ОП	Англійська філологія та переклад, дві західноєвропейські мови
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	035 Філологія
Спеціалізація (за наявності)	035.041 германські мови та літератури (переклад включно), перша - англійська
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Іваницька Наталя Борисівна, Москаленко Олена Іванівна, Молоткіна Юлія Олександрівна, Дерій Марина Анатоліївна, Корновенко Лариса Віталіївна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	05.04.2023 р. – 07.04.2023 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП <https://cutt.ly/D4J3oZc>

Програма візиту експертної групи <https://cutt.ly/U7Kb5lt>

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Експертна група пересвідчилася у достовірності інформації, викладеній у Відомостях про самооцінювання, підтвердила і доповнила факти звіту самоаналізу. ОПП «Англійська філологія та переклад, дві західноєвропейські мови» забезпечує повноцінну освітню і наукову підготовку бакалаврів. Цілі ОПП відповідають місії та стратегії розвитку Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Реалізація ОПП є практичним втіленням інтернаціоналізації вищої освіти в Україні шляхом задоволення зовнішнього попиту на освітні послуги, які пропонуються Університетом. Матеріально-технічні, кадрові та навчально-методичні ресурси є достатніми для підготовки фахівців першого рівня вищої освіти. Зміст ОП загалом має чітку структуру і передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, забезпечує процес підготовки здобувачів освіти з дотриманням належної академічної доброчесності. На запити ЕГ було надано документи, сертифікати, угоди з базами практик та іншу інформацію, необхідну для проведення акредитаційної експертизи. Під час роботи ЕГ пересвідчилася, що підстав про схвалення рішення у відмові в акредитації ОП немає.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

Сильні сторони освітньої програми «Англійська філологія та переклад, дві західноєвропейські мови»: відповідність цілей ОП місії та стратегії Університету, створення належних умов для реалізації ОПП в контексті інтернаціоналізації діяльності ЗВО; чіткі та зрозумілі правила вступу на навчання; ефективна система організації освітньої діяльності; потужна матеріально-технічна база і відповідне навчально-методичне забезпечення освітнього процесу; публічний доступ до документів, пов'язаних із реалізацією ОПП; чітке та документально врегульоване дотримання принципу академічної доброчесності; виважена та послідовна політика сприяння професійному розвитку і вдосконаленню професійної майстерності НПП; чіткі і зрозумілі правила та процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу; налагоджений діалог «студент-викладач», активна робота органів студентського самоврядування та органів первинної профспілкової організації студентів. Позитивні практики: інтеграція зусиль кількох кафедр (кафедри англійської мови та міжкультурної комунікації, кафедри зарубіжної літератури, кафедри теорії та практики перекладу з англійської мови) для досягнення спільної мети: задоволення потреб студентів у здобутті якісної всебічної філологічної освіти; створення умов для «повного занурення» в англомовне середовище; використання фондів Центру англійської мови та інформації (книжковий фонд із понад 3500 одиниць навчальної та довідкової літератури) для потреб здобувачів; висока науково-педагогічна кваліфікація викладачів, які забезпечують освітній процес на ОП (більшість мають сертифікати міжнародного зразка CELTA та/або DELTA). Під час зустрічей було підтверджено, що отриманий викладачами досвід імплементується в навчальний контент. Сучасні практики у викладанні іноземних мов та сьогоденні реалії знаходять відображення в тематиці кваліфікаційних робіт бакалаврів.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Слабкі сторони: 1. Попри підтверджену співпрацю із роботодавцями, неформальний характер спілкування з ними, реагування на пропозиції потребує формалізації. Рекомендовано: Продовжувати співпрацю з роботодавцями, залучаючи їх до безпосереднього перегляду і внесення змін до ОПП. Сформувати банк пропозицій від зовнішніх стейкхолдерів, удосконалити механізми зворотного зв'язку зі стейкхолдерами, активізувати їх залучення до процесу обговорення результатів опитування. 2. ЕГ констатує логіку навчання та викладання на основі аналізу РПНД, Водночас структурно-логічна схема (п.2.2) графічно не відображає логічних зв'язків між освітніми компонентами, що ускладнює цілісне сприйняття контенту ОП. 3. Виокремлений в структурно-логічній схемі блок «Інші західноєвропейські мови» (як обов'язковий) із зазначенням другої і третьої мов не корелює зі змістом ОП, де освітній компонент «Практичний курс третьої мови» є вибіркоким у кожному із трьох вибіркоких блоків (ВК1.06, ВК2.06, ВК3.07). Рекомендовано: усунути виявлені неточності в структурно-логічній схемі в розділі «Інші західноєвропейські мови» в наступних редакціях програми. 4. Викликає застереження формулювання мети в РПНД ОК01.01, ОК01.02, ОК01.05, ОК01.06 (багатосеместрова дисципліна «Практичний курс англійської мови»). Так, зокрема, в ній акцентується не лише на підготовці спеціалістів-філологів, але й на підготовці викладачів для вищої та загальноосвітньої школи, що не корелює з фокусом ОП. Рекомендовано: під час наступного оновлення ОПП скорегувати мету в зазначених вище ОК відповідно до фокусу та предметної області програми. 5. Відсутність державної атестації із двох західноєвропейських мов, зазначених у назві ОП. Рекомендовано: переглянути зміст атестаційних іспитів (можливо, у формі комплексного іспиту) із включенням мов, що зазначені в назві ОП. 6. Процедура ознайомлення з темарієм курсових робіт та наступний вибір теми є недостатньо прозорими. Рекомендовано: оптимізувати процедуру інформування та вибору теми курсової роботи через онлайн-сервіси з можливістю перегляду розширеного темарію курсових робіт. 7. У Відомостях самоаналізу розробники ОП і окремі НПП, які забезпечують ОП, до фахових публікацій зараховують тези наукових конференцій, вказують застарілі публікації (1997, 2011, 2013, 2015), які не відповідають п.38 «Досягнення у професійній діяльності, які зараховуються за останні 5 років» Ліцензійних вимог МОН України (про наявність публікацій у періодичних наукових виданнях, що включені до переліку фахових видань України, до наукометричних баз, зокрема Scopus, Web of Science Core Collection). Рекомендовано: Розробникам ОП і групі забезпечення активізувати власну наукову діяльність.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

1. Цілі ОП сформульовані чітко, відповідають місії та стратегічним цілям закладу, які зазначені у Стратегічному плані розвитку Університету на період 2018-2025 рр. (Стратегічний план. Оновлена редакція. <https://cutt.ly/47Kbohfh>): формування системи забезпечення якісної освіти, врахування потреб ринку праці, забезпечення різнобічного розвитку здобувачів освіти, посилення наукової складової освітнього процесу, інтеграцію в міжнародний освітній простір. 2. ОП зорієнтована на підготовку фахівців у галузі англійської мови, комунікації, перекладу та літератури. Акцент зроблено на практично орієнтованій підготовці фахівця з англістики і перекладу та двох західноєвропейських мов, здатного створювати, редагувати й перекладати усні й письмові тексти, а також забезпечувати комунікацію англійською та двома західноєвропейськими мовами. 3. ОП було створено з метою повного занурення здобувачів в англійськомовний контент. Поєднання в ОП англійської та двох західноєвропейських мов розробники мотивують необхідністю підготовки конкурентоспроможного випускника для сучасного ринку праці. 4. Простежується тісний зв'язок цілей ОП з Програмою розвитку кафедри на 2021-2026 рр. (<https://cutt.ly/e7NEwKB>), опублікованій на сторінці кафедри.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Залучення стейкхолдерів до процесу формування ОП, її цілей та програмних результатів, опитування заінтересованих сторін, за словами гаранта, носить неформальний характер. Утім, ЕГ ознайомила із протоколом засідання кафедри (№12 від 22.05.2019 р.), на якому в п.7 йдеться про внесення змін до опису ОП. Зокрема, врахована пропозиція доц. Перепльотчикової С.Є. щодо запровадження вибіркового блоку «Лінгвістика. Комунікація у ЗМІ»; пропозиція проф. Мірошніченко Л.Я., завідувача кафедри зарубіжної літератури щодо уточнення назви комплексної дисципліни ІЗЛ 3-7 частин з урахуванням досвіду викладання літератури у провідних європейських університетах; проф. Ільченко О.М. щодо запровадження третього вибіркового блоку для розширення можливостей формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувача освіти. Зі слів гаранта ОП та з Відомостей про самооцінювання ЕГ дізналася, що інтереси та пропозиції потенційних роботодавців враховуються під час аналізу результатів практик на засіданнях кафедри. Зокрема, це враховано при формуванні ПРН за ОК. 15 «Вибрані розділи трудового права і основ підприємницької діяльності», ОК.17 «Перекладацька практика», ОК.18 «Соціально-комунікативна практика», а також в дисциплінах вибіркового блоку. Академічна спільнота надала позитивні рецензії на зміст, структуру провадження ОП (зокрема, наявні позитивні рецензії від к.філол.н., проф., завідувачки кафедри іноземних мов за фахом факультету лінгвістики та соціальних комунікацій Національного авіаційного університету О.М. Акмалдиной, доцентки КНЛУ Т.Р. Ананко, д.філол.н., проф., завідувача кафедри іноземних мов Центру наукових досліджень та викладання іноземних мов НАН України О.М. Льченко). Схвальний відгук на запровадження ОП отримано 10.03.2020р. також від потенційного роботодавця - Генерального директора ТОВ «Юрія-Фарм» Деркача Д.І. Позитивною відповіддю розробників ОП на вимоги часу і запити роботодавців на набуття випускниками різних вмінь та навичок стало збільшення кількості блоків вибіркового дисциплін «Лінгвістика. Комунікація у сфері бізнесу», «Лінгвістика. Комунікація у ЗМІ», «Лінгвістика. Англійська мова у фаховій комунікації». З огляду на урахування позицій і потреб зацікавлених сторін, співпрацю з роботодавцями, ЕГ має підстави констатувати відповідність даного підкритерію у контексті Критерію 1.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

ОП враховує стан і тенденції міжнародного ринку праці, специфіку галузевого контексту і є співставною з аналогічними програмами, які пропонуються вітчизняними та закордонними закладами вищої освіти, зокрема зазначеними у Відомостях про самооцінювання (ЛНУ імені І. Франка, ХНУ імені В.Н.Каразіна, ЛНУ імені І. Мечникова). У ході акредитаційної експертизи члени експертної групи отримали підтвердження щодо запозичення досвіду у вказаних вітчизняних й іноземних ЗВО, а також досвіду, набутого викладачами під час закордонних

стажувань (сертифікати: Білецька Т, Борисович О., Мірошніченко Л., Задоріжна Н.), підвищення педагогічних компетентностей (сертифікати і посвідчення: Бойницька О., Нікіфорова Є., Перепельотчикова С.), участі у програмах обміну, науково-практичних, методичних і інформаційних заходах різного рівня (О. Каптюрова, О. Яшенкова). 2.Урахування тенденцій розвитку спеціальності відбивається також у застосуванні методики «Загальноєвропейських Рекомендацій з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання (CEFR)», про це повідомили ЕГ під час зустрічі з викладачами Перепельотчикова С.Є., Бритвін Д.В. 3.Розробники ОП застосовують власний багаторічний досвід підготовки фахівців, а також здобутки європейських університетів, а саме Bath Spa University (Great Britain). 4. Галузевий контекст був врахований для організації і проведення виробничої (перекладацької) та соціально-комунікативної практики. Гарант надала можливість ознайомитися із типовими угодами, які були заключені НН інститутом філології з базами проходження практик (у долучниках в системі НА). Зокрема, це Угода з Управлінням Державної якості освіти у м. Києві від 18.02.2021р. (Бабінець С.В.), ТОВ «ЛАТІ ВЕБ», угода № 369/1 від 08.02.2021р. У тексті кожної угоди, як зазначено у п.4.1.: “Угода набуває сили після її підписання і діє до кінця проходження студентами ОПП практики”. Прикро, що ЕГ не вдалося ознайомитися з переліком баз для проходження практики, які пропонує заклад освіти. ЕГ ознайомила із відношеннями/угодами 2022р. з вказаним місцем проходження практики, які здобувачі підготували самостійно (з 06.03.2023 до 09.04.2023 студенти 4 курсу перебували на перекладацькій практиці). Це, зокрема, Бюро перекладів “Соната”, ТОВ “АдміралПрайм”, АТ Нікопільський завод феросплавів тощо. Згідно текстів відношень студенти зможуть застосувати свої знання у перекладацькій діяльності. Повідомлення про те, що здобувачі можуть пройти практику в своїй організації/установі розміщено на сайті Інституту філології (сторінка Практики <https://cutt.ly/n4SQQ25>), що відповідає особливостям провадження освітньої діяльності в умовах дистанційного навчання.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Освітньо-професійна програма «Англійська філологія та переклад, дві західноєвропейські мови» (перший бакалаврський рівень) вперше запроваджена у 2016р. з урахуванням НРК, оновлена у 2019р. (після затвердження змісту Стандарту вищої освіти за спеціальністю 035 «Філологія» (Наказ МОН України №869) від 20.06 2019р.) та затверджена у новій редакції рішенням Вченої ради від 02.03.2020р. Особливістю ОПП є підготовка фахівців з філології у галузі англійської мови і комунікації та літератури, здатних розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, а саме в діяльності, пов'язаній з аналізом, творенням (зокрема перекладом) і оцінюванням письмових та усних текстів різних жанрів і стилів, організацією успішної комунікації англійською та двома іншими західноєвропейськими мовами. Навчання за ОП підкріплено належною навчально-методичною та матеріальною базою. Змістове наповнення ОП відповідає суспільній місії та стратегії університету й має чітко виражені галузевий, регіональний та євроінтеграційний вектори. Всі внутрішні та зовнішні стейкхолдери висловили експертній групі (надалі – ЕГ) своє позитивне ставлення до ОП. У визначенні співвідношення фактичного навантаження та обсягу окремих освітніх компонентів, реального обсягу самостійної роботи загалом урахувано інтереси здобувачів. ОП передбачає практичну підготовку студентів, спрямовану на запити регіонального і галузевого ринків праці, формування soft skills під час проходження перекладацької та соціально-комунікативної практик. Правила прийому на навчання за ОП є чіткими й зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному сайті ЗВО. Матеріали на сайті дають інформацію про доступ до освітньої програми всіх зацікавлених сторін. Комплексне застосування визначених форм та методів навчання загалом уможливорює забезпечення ПРН, окреслених в ОП. Студентоцентризований підхід реалізований у можливості навчатися за індивідуальним графіком, забезпечений правом вибору здобувачами блоку вибіркових дисциплін та тематики наукових досліджень. Документально врегульовані й дотримані процедури визнання результатів навчання, здобутих в інших ЗВО. Успішно реалізована стратегія інтернаціоналізації освітнього процесу. Отже, ЕГ констатує відповідність цього підкритерію.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Сильні сторони: 1. Чітко сформульовані та зрозумілі цілі освітньої програми «Англійська філологія та переклад, дві західноєвропейські мови», що відповідають місії та стратегії Київського національного університету імені Тараса Шевченка, визначені з урахуванням потреб стейкхолдерів, враховують досвід і тенденції розвитку спеціальності та регіонального ринку праці, багаторічні здобутки випускної кафедри, досвід вітчизняних та іноземних освітніх програм. 2. Цілі та ПРН ОП враховують також європейські стандарти вищої освіти у галузі англістики, тенденцій розвитку спеціальності відбиваються у застосуванні методики «Загальноєвропейських Рекомендацій з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання (CEFR)». ОПП дозволяє досягти результатів навчання, визначених Стандартом вищої освіти України за спеціальністю «Філологія» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (наказ МОН України від 20.06.2019 № 871).

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Слабкі сторони: 1. Освітньо-професійна програма «Англійська філологія та переклад, дві західноєвропейські мови» (перший бакалаврський рівень) передбачає вивчення англійської і двох західноєвропейських мов, однак третя мова не забезпечена ОК. Рекомендовано: при перегляді наступної редакції ОПП усунути невідповідність шляхом введення ОК для третьої мови. 2. В структурно-логічній схемі (п.2.2 Опису 2020) блок «Інші західноєвропейські мови» (як обов'язковий) із зазначенням другої і третьої мов не корелює зі змістом ОП, де освітній компонент «Практичний курс третьої мови» є вибіркоким у кожному із трьох вибіркоких блоків (ВК1.06, ВК2.06, ВК3.07). Рекомендовано: усунути виявлені неточності в структурно-логічній схемі в розділі «Інші західноєвропейські мови» в наступних редакціях програми. 3. ЕГ переконалася, що розробники ОПП залучають академічну спільноту, представників роботодавців, професіоналів-практиків до обговорення цілей ОП та змісту ОК. Зафіксовано конкретні результати взаємодії (зазначені у протоколах кафедри), однак така співпраця потребує системної фіксації, аналізу і оцінювання зауважень та рекомендацій зовнішніх стейкхолдерів (випускники, представники роботодавців та академічної спільноти) стосовно цілей та програмних результатів ОПП. Рекомендовано: формалізувати процедуру отримання інформації стосовно цілей та програмних результатів ОПП (побажання, зауваження та рекомендації) від усіх стейкхолдерів; В подальшому залучати стейкхолдерів до процесу формування цілей та програмних результатів навчання за даною ОП.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Цілі освітньої програми «Англійська філологія та переклад, дві західноєвропейські мови» сформульовані чітко, відповідають Стандарту вищої освіти України за спеціальністю «Філологія» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (наказ МОН України від 20.06.2019 № 871), узгоджені із завданнями Стратегічного плану розвитку Університету на період 2018-2025 рр. та місією КНУТШ (відповідність підкритерію 1.1). ОПП розроблена відповідно до запитів сучасного світового ринку праці, що підтверджується: залученням до розробки і реалізації ОП представників провідних академічних інституцій, роботодавців, експертів галузі, випускників; урахуванням багаторічного досвіду випускової кафедри, практики аналогічних вітчизняних та іноземних ОП (відповідність підкритеріям 1.2-1.3). Зміст ОП «Англійська філологія та переклад, дві західноєвропейські мови», спрямований на підготовку фахівців з філології «у галузі англійської мови і комунікації та літератури, здатних розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, а саме в діяльності, пов'язаній з аналізом, творенням (зокрема перекладом) і оцінюванням письмових та усних текстів різних жанрів і стилів, організацією успішної комунікації англійською та двома іншими західноєвропейськими мовами». Тобто передбачається вивчення трьох іноземних мов, але у змісті ОП жоден з ОК не забезпечує вивчення третьої мови (лише ВК1.06, ВК2.06, ВК3.07: Практичний курс третьої мови). Відповідно є певна неузгодженість і в Структурно-логічній схемі (п.2.2 Опису 2020) (частково відповідає підкритерію 1.4). За критерієм 1 ОП відповідає рівню В, а вищезазначені недоліки можуть бути усунені при перегляді наступної редакції ОПП.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Загальний обсяг ОП «Англійська філологія та переклад, дві західноєвропейські мови» становить 240 кредитів ECTS, що відповідає вимогам Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII щодо обсягів освітньо-професійної програми підготовки бакалавра (розділ II ст. 4) та корелює з обсягом ОП бакалавра філології у кредитах ECTS, прописаним у Стандарті вищої освіти України за спеціальністю «Філологія» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (наказ МОН України від 20.06.2019 № 871). Цикл обов'язкових компонентів ПП – це 180 кредитів ECTS, що становить 75% загальної кількості кредитів. Освітні компоненти вільного вибору – 60 кредитів, що становить 25% загальної кількості кредитів. Обсяг ОК, спрямованих на формування компетентностей, визначених стандартом вищої освіти, становить 180 кредитів, що відповідає чинним вимогам.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Зміст ОП загалом має чітку структуру. Обов'язкові ОК є взаємопов'язаними й забезпечують досягнення ПРН та формування загальних та фахових компетентностей. У НП нормативні ОК чітко структуровані в контексті загального часу навчання, за роками та семестрами. Дисципліни об'єднано в змістові блоки: загальноуніверситетські студії (22 кредити), англомовні студії (123 кредити), перекладознавчі дисципліни (12 кредитів). Теоретичні дисципліни – комплексні (ОК02, ОК03, ОК04, ОК05, ОК06, ОК07). Практичні дисципліни з фаху є багатосеметровими (ОК01, ОК08). Такий підхід дає змогу заглибитися в професію та отримати класичну філологічну освіту, досягнути ПРН. Проаналізувавши РПНД, у більшості з яких прописано передумови вивчення дисципліни, ЕГ констатує логіку навчання та викладання. Водночас слід зауважити, що структурно-логічна схема (п.2.2) графічно не відображає логічних зв'язків між освітніми компонентами, що ускладнює цілісне сприйняття контенту ОП. Також ЕГ зазначає, що виокремлений в структурно-логічній схемі блок «Інші західноєвропейські мови» (як обов'язковий) із зазначенням другої і третьої мов не корелює зі змістом ОП, де освітній компонент «Практичний курс третьої мови» є вибіркоким у кожному із трьох вибірових блоків (ВК1.06, ВК2.06, ВК3.07). Викликає застереження формулювання мети в РПНД ОК01.01, ОК01.02, ОК01.05, ОК01.06 (багатосеместрова дисципліна «Практичний курс англійської мови»). Так, зокрема, в ній акцентується не лише на підготовці спеціалістів-філологів, але й на підготовці викладачів для вищої та загальноосвітньої школи, що не корелює з фокусом ОП. ЕГ встановила, що зміст РПНД ОК01.01 та ОК01.02 є ідентичним, що не відповідає назві компонентів (частин) багатосеместрової ОК01. Потребує уточнення мета ОК02.07 «Курсова робота з англійської мови», в якій передбачено «обрання наукової літературознавчої проблеми і її самостійне дослідження». ЕГ також зазначає, що ПРН20, ПРН21, ПРН22, ПРН23 забезпечені вибіровими дисциплінами, що пояснюється утрадиційненою в КНУТШ політикою вибіровості блоками. Отже, загалом ЕГ констатує вираженість у представленні освітніх компонентів, які сукупно формують загальні та фахові компетентності для успішної діяльності в означеному сегменті галузі. Проте варто усунути виявлені неточності в структурно-логічній схемі в розділі «Інші західноєвропейські мови» в наступних редакціях програми, скорегувати мету в зазначених вище ОК.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Як зазначено у Відомостях, ОП спрямована на підготовку фахівця з філології в галузі англійської мови, англомовної комунікації та англомовної літератури, перекладу з англійської та української мов. ЕГ проаналізувала відповідність ОК предметній області й констатує, що зміст ОП відповідає об'єктам вивчення та діяльності. Контент ОП також відповідає теоретичному змісту предметної області, оскільки теоретичні дисципліни спрямовані на оволодіння поняттями, концепціями, принципами для пояснення фактів та прогнозування результатів у сфері гуманітаристики, зокрема філології. ОП орієнтована на вивчення основ лінгвістики з акцентом на англїстику, основ літературознавства та перекладознавства. Це забезпечено як навчальними дисциплінами, так і соціально-комунікативною та перекладацькою практиками, кваліфікаційною роботою бакалавра. ОП гармонійно поєднує різноаспектні освітні компоненти, які сукупно працюють на загальну ціль. Так, ОК загальної підготовки (ОК7, ОК9-ОК15) загальним обсягом 22 кредити покликані формувати навички соціальної комунікації, взаємодії в громадянському суспільстві тощо. Професійну підготовку забезпечують лінгвістичні (ОК1, ОК2, ОК3, ОК8 - усього 105 кредитів), літературознавчі (ОК6 - 14 кредитів), лінгвокраїнознавчі (ОК4 - 4 кредити) та перекладацькі (ОК5 - 12 кредитів) дисципліни. Частина з них є практично зорієнтованими (ОК1, ОК8). Дисципліни вибірових блоків покликані поглибити спеціальні знання за трьома напрямками: 1) «Лінгвістика. Англійська мова у фаховій комунікації», 2) «Лінгвістика. Комунікація у сфері бізнесу», 3) «Лінгвістика. Комунікація у ЗМІ». Аналіз ОП, РПНД, бесіди з фокус-групами переконали ЕГ в тому, що ОП вповні забезпечує оволодіння базовими методами та методиками лінгвістичного, літературознавчого та перекладознавчого аналізу. Засвоєння зазначених методів відбувається під час реалізації професійно-теоретичної складової програми. Застосування їх на практиці – під час написання кваліфікаційної роботи та виробничих практик. Отже, зміст ОП відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності 035 «Філологія». ЕГ констатує відповідність цього підкритерію.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

ЕГ засвідчує, що формування індивідуальної траєкторії навчання в КНУТШ відбувається відповідно до Закону України «Про вищу освіту», Положення про організацію освітнього процесу у КНУТШ № 170-32 від 11.02.2022 р. (<https://cutt.ly/a4Sv0y1>), Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в КНУТШ (<https://cutt.ly/K4Sv7LT>). Відповідно до п. 3.7. останнього Положення здобувач має право на вільний вибір дисциплін (25 % від кредитного обсягу навчального плану), має право ініціювати угоду з конкретним місцем виробничої практики, має право на академічну мобільність, бере участь у виборі теми кваліфікаційної роботи. КНУТШ має утрадиційнену політику вибору блоків дисциплін, не заперечуючи при цьому можливість обрати освітні компоненти з інших ОП. Під час зустрічей ЕГ переконалася, що студенти реалізують своє право вибору у межах 3 блоків: 1. «Лінгвістика. Англійська мова у фаховій комунікації». 2. «Лінгвістика. Комунікація у сфері бізнесу». 3. «Лінгвістика. Комунікація у ЗМІ». Випадків вибору дисциплін з інших ОП не було, тому важко проаналізувати практичну можливість такого вибору. Під час інтерв'ю було встановлено, що здобувачі вищої освіти обізнані з процедурою вибору дисциплін, яка проходить в кілька етапів: інформування, запис на дисципліну та коригування списків. Студенти можуть ознайомитися з блоками на сайті Інституту (<https://cutt.ly/n4SQK25>), в системі Triton. До інформування долучаються гарант та викладачі кафедри. Запис студентів на вивчення вибірових блоків здійснюється за затвердженим Ректором графіком згідно з розпорядженням Директора ННІФ (для студентів 2022

року вступу з 30.01 до 24.02 2023 р.). Здобувачі подають заяви для вибору відповідного блоку. Після перевірки та погодження обрані здобувачами дисципліни вносяться до їхніх електронних індивідуальних планів у електронному персональному кабінеті. За результатами опитування, які ЕГ отримала через кабінет гаранта, на запитання «Я ознайомл. з процедурою обрання вибірк. дисциплін» позитивну відповідь надали 44,8%. Отже, загалом процедура й організаційне забезпечення обрання здобувачами дисциплін є чіткими та зрозумілими. КНУТШ, маючи власне бачення вибіркової в межах сталих блоків дисциплін, забезпечує умови та можливості для формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів за ОП. Водночас ЕГ рекомендує збільшити кількість вибіркового компонентів у межах блоків, розширивши тим сам можливості формування індивідуальної траєкторії навчання. Додатковою аргументацією щодо цієї рекомендації слугують результати опитування: запропоновані в програмі вибіркової дисципліни та їх блоки задовольняють потреби у формуванні індивідуальної траєкторії 51,7% опитаних.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Практична підготовка здобувачів на ОП забезпечена практично зорієнтований ОК: ОК01, ОК08. Частка всіх практичних занять в аудиторному навантаженні - 69% (у межах обов'язкових дисциплін). ОП має дві виробничі практики: ОК16 «Перекладацька практика» (6 кредитів), ОК17 «Соціально-комунікативна практика» (9 кредитів). Перекладацька практика покликана формувати ЗК3, ЗК7, ЗК8, ЗК11, ФК6, ФК7, ФК 9, ФК11, ФК12 та досягти ПРН1, ПРН6, ПРН10, ПРН11, ПРН14. Соціально-комунікативна практика, у свою чергу, забезпечує формування ЗК5, ЗК8, ЗК11, ФК6, ФК9, ФК11, ФК12 та досягнення ПРН3, ПРН5, ПРН6, ПРН7, ПРН10. ЕГ констатує релевантність змісту практик вказаним компетентностям та ПРН. На прохання ЕГ ЗВО надав 4 договори про проходження практики («Жіночий ветеранський рух», ТОВ «Алеско транслейтид», «Центр незламності КНП Клінічної лікарні № 15 м. Києва, «ІнтерлюксТревел»). До кабінету гаранта також було завантажено 25 гарантійних листів від баз практик, знайдених студентами самостійно. Під час бесіди студенти (Т.Передня, Т.Алабушева, Д.Самойленко) підтвердили, що вони самі шукають місця для проходження практик, що нашоухе на думку про розширення співробітництва між Інститутом та різними установами та підприємствами і підписання відповідних договорів. Додатковою аргументацією висловленої рекомендації є результати опитування: позитивну відповідь на питання «Я маю можливість вибору баз проходження практик» надали 37,9% опитаних. Під час експертизи неодноразово обговорювався зміст соціально-комунікативної практики, спрямованої на розвиток соціальних навичок студентів. ЕГ позитивно оцінює мету такої підготовки. Однак контент практики (в частині необов'язковості іншомовного спілкування) частково дисонує з фокусом англійської ОП. З огляду на це ЕГ рекомендує актуалізувати в змісті соціально-комунікативної практики іншомовну комунікацію під час набуття soft skills. Зустрічі з фокус-групами студентів (4 курс: Т. Передня, Т.Алабушева, Д.Самойленко), випускників (М.Піонтік, М.Погорілова) та запрошених роботодавців (представник HR відділу ТОВ «Юрія-фарм», А.Міліцин - Live Soft Solutions, М.Шаповалова – MegaCity, Ю.Богатирьов - ТОВ «Фортуна Інтернешінал») переконали ЕГ у задоволеності компетентностями, набутими під час практичної підготовки. На користь цього свідчать дані опитування (51,7% позитивно оцінили практичну підготовку) ЕГ вважає, що на ОП передбачено достатню практичну підготовку для формування компетентностей, необхідних для майбутньої професійної діяльності. Водночас рекомендує актуалізувати зміст соціально-комунікативної практики іншомовним складником як логічним продовженням ґрунтовної іншомовної підготовки під час академічного навчання, а також розширити перелік постійних баз практики через укладання відповідних договорів.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Аналіз змісту ОП засвідчує, що програма спрямована на набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), які відповідають заявленим цілям. Робочі програми дисциплін містять вказівку на формування загальних компетентностей, покликаних розвинути лідерство, здатність брати на себе відповідальність, працювати в критичних умовах, вміння працювати в команді, розвивати системність і креативність мислення. Під час зустрічі з роботодавцями було виявлено задоволеність останніх розвиненими соціальними навичками випускників та їхньою здатністю швидкої адаптації до командної роботи, а також належною сформованістю вміння розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в комплексних та невизначених умовах. Позитивною практикою для формування соціальних навичок є введення до контенту ОП ОК18 Соціально-комунікативна практика. Розробники ОП пояснили введення такого ОК існуючими запитами сучасного ринку праці, який потребує не лише професійних/фахових знань та компетентностей (Hard skills), але й загальних, соціальних (Soft skills). Мета такої практики насамперед полягає у формуванні навичок роботи в колективі, стресостійкості, швидкій адаптації до різних умов праці та різних колективів, здатності до навчання упродовж усього життя та ін. ЕГ констатує відповідність цього підкритерію.

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт відсутній за галуззю знань 03 Гуманітарні науки, спеціальність 035 Філологія.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Розрахунок кредитного обсягу дисциплін, що входять до ОП, відбувається за колегіальною експертною оцінкою викладачів та проходить перевірку при погодженні програми НМК, Вченою радою ННІФ і зовнішніми рецензентами. Участь студентів у розробці ОП передбачається через представництво членів студентського парламенту у НМК та Вченій раді ННІФ. Кількість кредитів є збалансованою між семестрами і складає від 28 до 32. Обсяг освітнього компоненту (чи його частини, що вивчається впродовж семестру) становить від 2 до 11 кредитів. Кількість контактних годин на тиждень становить в середньому від 18 до 28 годин. Розрахунок кредитного обсягу самостійної роботи студентів відбувається відповідно до Положень про організацію освітнього процесу в КНУТШ (<https://cutt.ly/a4Svoyl>). У ньому зазначено, що обсяг часу, відведений для самостійної роботи студентів за освітнім ступенем бакалавра, має становити від 50% до 67%. ЕГ переконалася у дотриманні цього нормативу, підрахувавши співвідношення аудиторної та самостійної роботи в межах обов'язкових освітніх компонентів: з 5400 годин навчальної роботи (180 кредитів) 2266 годин складає аудиторна робота (42%), 3134 відведено на самостійну роботу здобувача освіти (58%). Зміст самостійної роботи та форми контролю виконання визначаються навчальною програмою кожної дисципліни. До форм самостійної роботи належать курсова робота та кваліфікаційна робота бакалавра. Відповідно до НП в аудиторному навантаженні переважають практичні заняття (69%), на лекції та семінари відведено відповідно 31% від загальної кількості контактних годин, що є цілком обґрунтованим з огляду на фокус ОП. Під час зустрічі начальник навчально-методичного відділу П.Пижик зауважив, що рішення про такий розподіл перебуває в зоні академічної свободи розробників та гаранта ОП. У розкладі занять, розміщеному на сайті факультету (<https://cutt.ly/54SG9Ca>), прослідковуються оптимальні часові інтервали між лекціями та практичними заняттями з кожної дисципліни, а також чергування різних за рівнем складності дисциплін і видів занять упродовж дня і тижня. Виявлені моменти свідчать на користь врахування інтересів студентів при визначенні співвідношення фактичного навантаження та обсягу окремих ОК за ОП, про що ствердно говорили і здобувачі вищої освіти під час онлайн зустрічі ЕГ. В отриманих результатах опитування питань про реальність фактичного навантаження ЕГ не знайшла. Водночас під час інтерв'ю здобувачі підтвердили відсутність виразного перевантаження завданнями. ЕГ констатує відповідність ОП підпункту к.2.8.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти на цій ОП не здійснюється.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

1. Англomовний контент ОП у частині нефахових дисциплін загальної підготовки. 2. Опанування змісту ОП через гармонійне поєднання комплексних теоретичних і багатосеместрових практичних дисциплін.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

1. У структурно-логічній схемі змістовий блок обов'язкових дисциплін «Інші західноєвропейські мови» містить вибіркового компонента «Практичний курс третьої мови» (ВК1.06, ВК2.06, ВК3.07). Третя іноземна мова вивчається лише як вибіркова, що суперечить меті ОП. Попри те, що цей компонент є у всіх трьох вибіркового блоках, такий підхід видається некоректним. Рекомендовано: Розробниками ОП у наступній редакції усунути виявлену невідповідність щодо освітнього компонента «Третя західноєвропейська мова». 2. У формулюванні мети ОК01.01, ОК01.02, ОК01.05, ОК01.06 акцентовано на підготовці викладачів, що не корелює із фокусом ОП. Рекомендовано: До початку 2023-2024 н.р. в РНПД скорегувати мету відповідно до змісту та фокусу ОП. 3. Вибірковість забезпечена блоками із сталим набором освітніх компонентів, що звужує індивідуальну траєкторію здобувачів освіти. Рекомендовано: Розробникам ОП розширити перелік дисциплін у межах вибіркового блоків. 4. Зміст ОК17 Соціально-комунікативна практика дисонує із позиціонуванням ОП як англomовної. Рекомендовано: актуалізувати зміст ОК17 обов'язковим іншомовним складником. 5. Проходження практик відбувається здебільшого через самостійний пошук студентами баз практик. Рекомендовано: розширити перелік угод про співробітництво для забезпечення студентів базами практик. 6. ПРН 20, 21, 22, 23 не забезпечуються обов'язковими ОК, лише ВК. Рекомендуємо: Розробникам ОП у наступній редакції ОП усунути виявлену невідповідність.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

За критерієм 2 ОПП відповідає рівню В. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для бакалаврського рівня вищої освіти та Стандарту спеціальності «Філологія» (підкритерій 2.1). Структура та зміст ОП загалом дозволяють досягти заявлених цілей та ПРН. Водночас у межах цього підкритерію ЕГ виявила недоліки, а саме: освітній компонент «Практичний курс третьої мови» в структурно-логічній схемі представлено як обов'язковий, тоді як він є складником вибіркового блоку; некоректно сформульована мета в ОК 01.01, ОК 01.02, ОК 01.05, ОК 01.06 (підкритерій 2.2). Зміст освітньої програми відповідає предметній області спеціальності «Філологія» (підкритерій 2.3.). Здобувачі реалізують право вільного вибору освітніх компонентів через вибіркові блоки, процедура вибору регламентована відповідними локальними інституційними документами. Водночас перелік дисциплін у межах блоків є сталим, що звужує індивідуальну траєкторію здобувачів освіти; вивчення третьої іноземної мови в блоках вибіркового дисциплін суперечить меті ОП (підкритерій 2.4.). ОП передбачає достатню кількість кредитів на практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності, однак вказує на дисонанс ОК 17 із позиціонуванням ОП як англомовної (підкритерій 2.5.). Зміст ОП сприяє формуванню соціальних навичок як у межах конкретних освітніх компонентів, так і в позанавчальних активностях (підкритерій 2.6). Виявлені недоліки (підкритерії 2.2, 2.4, 2.5) можуть бути усунені в наступній редакції ОП.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому на навчання за ОП «Англійська філологія та переклад, дві західноєвропейські мови» регламентовані «Правилами прийому до Київського національного університету імені Тараса Шевченка в 2022 році» (<https://vstup.knu.ua/rules>). Вони оприлюднені на веб-сайті закладу і відповідають принципам відкритості та прозорості. Правила прийому розроблені Приймальною комісією університету, відповідно до Порядку прийому на навчання для здобуття вищої освіти у 2022 році, затвердженого наказом МОН України №392 від 27.05.2022 року (зі змінами і доповненнями відповідно до Наказу МОН України від 29.06.2022 року № 598 «Про затвердження Змін до Порядку прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2022 році»; Наказу МОН України від 02.07.2022 року № 608 «Про внесення змін до наказу МОН України від 29.06.2022 року № 598»). На сайті Приймальної комісії КНУ (<http://vstup.knu.ua>) і Навчально-наукового інституту філології (<https://philology.knu.ua/vstup-do-if/bakalavrat/>) розміщено інформацію про правила прийому на навчання за ОП. ЕГ відмічає, що правила прийому є чіткими і зрозумілими та не містять дискримінаційних положень.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Конкурсний відбір абітурієнтів за ОП «Англійська філологія та переклад, дві західноєвропейські мови» відбувається на підставі рейтингових списків за результатами національного мультипредметного тесту з української мови (ваговий коефіцієнт 0,40), математики (ваговий коефіцієнт 0,30) та історії України (ваговий коефіцієнт 0,30) або на підставі балів зовнішнього незалежного оцінювання 2019-2021 років з трьох конкурсних предметів (у будь-яких комбінаціях). Також вступники подавали мотиваційні листи та проходили усну співбесіду. Правила прийому на навчання за ОП «Англійська філологія та переклад, дві західноєвропейські мови» враховують її особливості; базовий рівень знань вступника створює підґрунтя для формування загальних і фахових компетентностей, передбачених в ОП.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Під час реалізації освітньої програми діють чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.). Питання визнання результатів навчання регулюються Положенням про організацію освітнього процесу у КНУТШ № 170-32 від 11.04.2022 р. (<https://cutt.ly/a4Svoyl>), Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність КНУТШ від 29.06.2016 р. (https://mobility.knu.ua/?page_id=804&lang=uk), Порядком поновлення та переведення здобувачів вищої освіти (студентів, слухачів, курсантів) (<http://vstup.univ.kiev.ua/userfiles/files/instruction.pdf>), Положенням про порядок перезарахування результатів навчання (http://mobility.univ.kiev.ua/?page_id=798&lang=uk), Наказом Ректора від 12.07.2016 року за №603-22 «Про затвердження Порядку проведення в КНУТШ атестації для визнання

здобутих кваліфікацій, результатів навчання та періодів навчання в системі вищої освіти, здобутих на тимчасово окупованій території України після 20 лютого 2014 року» (http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Nakaz_atestaciya_PK_2016.jpg). Здобувачі вищої освіти мають право на перезарахування результатів навчання, які отримані в інших закладах вищої освіти. Порядок поновлення та переведення здобувачів вищої освіти (студентів, слухачів, курсантів) регламентує процедуру поновлення та переведення до КНУТШ з інших закладів вищої освіти, питання ліквідації академічної та трансферу кредитів. У Положенні про організацію освітнього процесу в КНУТШ (п. 11) чітко прописані правила визнання результатів навчання, які отримані під час академічної мобільності. Після опанування ОК, що передбачено Угодою про навчання та підтверджено академічною довідкою, яку надає заклад вищої освіти (наукова установа), що приймає, Університет має повністю визнати узгоджену кількість кредитів ЄКТС, перезарахувати їх в Освітню програму здобувача вищої освіти та використовувати для виконання кваліфікаційних вимог (11.3.1). На онлайн зустрічі зі здобувачами було підтверджено, що результати навчання за академічною мобільністю перезараховуються та визнаються. За ОП «Англійська філологія та переклад, дві західноєвропейські мови» було перезараховано результати навчання: Т.Передня (навчалася в Іспанії), В.Рибаченко (наразі навчається в Австрії, м.Інсбрук).

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, є чіткими, зрозумілими та доступними для всіх учасників освітнього процесу. Визнання результатів навчання, що отримані в неформальній освіті, регулює «Положення про валідацію і визнання результатів навчання здобутих у процесі неформальної та/або інформальної освіти у програмах вищої та фахової передвищої освіти Київського національного університету імені Тараса Шевченка (<http://senate.univ.kiev.ua/?p=2271>), яке було введено в дію наказом ректора №86-32 від 07.02.2023 року. Відповідно до нього, НПП мають право вносити до робочої програми ОК рекомендації щодо можливого опанування окремих результатів навчання шляхом інформальної / неформальної освіти. Валідація результатів навчання здійснюється винятково щодо тих результатів навчання, які відповідають результатам навчання в освітній програмі (п. 2.5 Положення). Загальний обсяг кредитів щодо визнаних результатів навчання не може перевищувати 25 відсотків в межах однієї освітньої програми (п.2.8 Положення). За ОП «Англійська філологія та переклад, дві західноєвропейські мови» відсутня практика визнання результатів навчання здобутих у процесі неформальної та/або інформальної освіти.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

ЕГ встановила, що правила прийому на ОП є зрозумілими та чіткими для вступників на перший (бакалаврський) рівень вищої освіти, не містять дискримінаційних положень, правила та процедура визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО є прозорими, відповідають нормам законодавства. Сильні сторони не виявлені.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, є чітко регламентованим та зрозумілим для здобувачів, проте він поки не має поширення та практичного застосування на ОП. Рекомендуємо під час підготовки до 2023/2024 н.р. обговорити та ухвалити на засіданні кафедри англійської філології та міжкультурної комунікації перелік рекомендованих заходів неформальної освіти за ОП «Англійська філологія та переклад, дві західноєвропейські мови» (курси, конференції, семінари, літні/зимови школи, майстер-класи, тренінги тощо). Також, рекомендуємо забезпечити інформування здобувачів ОП про можливості визнання РН неформальної освіти; заохочувати здобувачів освіти брати участь у проєктах неформальної освіти поза межами ОП.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

ОП в цілому відповідає вимогам критерію 3. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті Приймальної комісії та інституту філології (підкритерії 3.1, 3.2). Процедура визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах

освіти, зокрема під час міжнародної академічної мобільності, є чіткою, зрозумілою та активно реалізується здобувачами освіти за цією ОП (підкритерій 3.3). Щодо підкритерію 3.4, правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, є чіткими, зрозумілими та доступними для всіх учасників освітнього процесу; “Положення про валідацію і визнання результатів навчання здобутих у процесі неформальної та/або інформальної освіти у програмах вищої та фахової передвищої освіти Київського національного університету імені Тараса Шевченка” передбачає розроблення подальшого алгоритму дій щодо його практичної імплементації. Отже, рівень відповідності за Критерієм 3 визначаємо як В.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Під час реалізації ОП «Англійська філологія та переклад, дві західноєвропейські мови» використовуються різні форми та методи навчання відповідно до п.3, п.4 «Положенням про організацію освітнього процесу в КНУТШ» (<https://cutt.ly/I35SiKo>). На ОП навчальні заняття проводяться за такими основними видами: аудиторні (лекції, семінари, практичні заняття), позааудиторні (консультації, індивідуальні заняття та завдання). Водночас ЕГ звертає увагу на те, що твердження в ОП про переважання в програмі теоретичних дисциплін (лекції та семінарські заняття) не відповідає дійсності (с.9). Аналіз НП в частині обов'язкових дисциплін засвідчує, що 69% від загального аудиторного навантаження припадає на практичні заняття, тоді як на лекції та семінари відводиться 31%. Водночас виявлена некорельованість не впливає на досягнення ПРН та формування загальних і професійних компетентностей. Під час зустрічей із фокус-групами ЕГ переконалася, що викладачі надають перевагу активним методам роботи, використовують сучасні технології навчання та онлайніві інструменти платформ Zoom, Google meet (в умовах карантинних обмежень та воєнного стану). Викладачі (Л.Мірошніченко, Н.Любарець, Т.Шовкова) говорили про використання ними комунікативного, проблемно-ситуативного підходів до навчання. ЕГ отримала результати опитувань, здійснених навчальною лабораторією соціологічних та освітніх досліджень КНУТШ. Констатуємо, що 76,9% опитаних оцінили викладання дисциплін як цікаве та зрозуміле; 73,1% опитаних ствердно відповіли на судження про використання сучасних технологій та методів навчання, спрямованих на підвищення ефективності засвоєння знань. Бесіди з НПП та студентами свідчать на користь дотримання академічних свобод. Свобода дослідження реалізована у формуванні індивідуальної траєкторії, виборі тем курсової та кваліфікаційної бакалаврської робіт, виборі баз практик. Свобода отримання знань реалізована через вільний вибір блоку ОК. Студенти також мають можливість навчатися за індивідуальним графіком. Свобода викладання забезпечена вільним вибором форм та методів роботи зі студентами, що було підтверджено НПП. Отже, проведений аналіз даних, представлених у таблиці з Відомостей про самооцінювання, чинних положень КНУТШ, інформації, отриманої під час зустрічей з викладачами і студентами, результати анкетування здобувачів вищої освіти дають підстави стверджувати, що форми та методи навчання та викладання відповідають меті ОП та сприяють досягненню заявлених у ній результатів навчання.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Учасники освітнього процесу мають можливість отримати інформацію про організацію та зміст освітнього процесу через вебсайт ІФЖ, на якому у вкладці «Освітні програми» розміщено ОП, навчальний план, робочі програми обов'язкових компонентів, у тому числі практик, програму атестаційного екзамену каталог вибіркового блоків та дисциплін у їхніх межах (<https://cutt.ly/u4DcdLR>). Сайт інституту також містить розклад занять, графіки освітнього процесу (вкладка «Студентам») (<https://cutt.ly/m4Dcb19>). Робочі навчальні програми мають уніфіковану структуру, яка дає цілісне уявлення про ОК, його зміст та результати навчання. Зі слів здобувачів освіти, викладачі на першому занятті інформують їх про цілі навчання та очікувані результати. Окрема увага приділена критеріям оцінювання, які регламентує п. 7 «Положення про організацію освітнього процесу в КНУТШ» (<https://cutt.ly/I35SiKo>). Доступ до Положення є відкритим. Критерії оцінювання чітко прописані в РНП дисциплін. Позитивною практикою є проведення обов'язкових консультацій перед підсумковим контролем та атестацією. Крім того, студенти підтвердили можливість консультування з викладачами через месенджери та електронну пошту. Загалом ЕГ переконалася, що студенти обізнані з цілями навчання та критеріями оцінювання і вважають спосіб інформування зручним та ефективним. За результатами опитування, 48,3% студентів ствердно відповіли про доступність інформації щодо змісту дисциплін та критеріїв оцінювання. Водночас під час бесід зі студентами ЕГ виявила бажання студентів поліпшити процедуру інформування та вибору курсової роботи. З огляду на це ЕГ рекомендує оптимізувати процес вибору курсової роботи через онлайніві платформи та надати студентам більш вільний доступ до темарію курсових та бакалаврської робіт. ЕГ констатує часткову відповідність цього підкритерію.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Поєднання навчання і досліджень враховує розвиток спеціальності та регламентовано п.4.1. «Статуту КНУТШ» (<https://cutt.ly/Y36sjY3>). Дослідницька діяльність студентів та штатних співробітників університету регламентована Положенням про науково-дослідну роботу в КНУТШ (від 2013 року) (<https://cutt.ly/n36sWhE>). Аналіз відомостей про самооцінювання, РНП дисциплін, а також бесіди з фокус-групами засвідчують позитивні тенденції імплементації наукових досліджень в освітній процес. Поєднання навчання і дослідження відбувається як у межах викладання дисциплін, так і на кафедральному та університетському рівнях. Фокус програми на академічну освіту передбачає вивчення низки теоретичних курсів: ОК02, ОК03, ОК04, ОК06. Зазначені дисципліни є комплексними і охоплюють фундаментальні теорії сучасної філології. Дослідницька складова реалізована в написанні бакалаврської роботи (ОК19). ЕГ переконалася, що під час викладання більшості ОК використовують дослідницькі методи (участь у дискусіях, проблемно-пошукове навчання, проектні роботи тощо). Інформацію про це знаходимо у РНП, а також частково у таблиці з Відомостей самооцінювання. Викладачі використовують власні навчальні посібники (напр. Жуковська Г.М., Гаєвська Н.М. Українська література кін.ХХ – поч.ХХІ ст.; Соболева О. Методичний посібник з лінгвокраїнознавства «Франція: минуле та сьогодення» (2021), Борисович О. Interactive Viewing (2020), Задоріжна Н.І., Борисович О.В. Target Vocabulary in Use (2021), Нікіфорова Є. Health: nutrition and lifestyle (2020), Білецька Т., Бортничук О., Пастушенко Л. Exploring Ideas (2020) та ін.). На кафедрі виконується науково-дослідна тема «Мультиmodalність сучасної англомовної комунікації» (з жовтня 2019р.), яка відповідає сучасним тенденціям досліджень мови і комунікації. Результати досліджень викладачів кафедри в царині дискурсивного аналізу, соціолінгвістики, семіотики, герменевтики та ін. знаходять відображення в змісті дисциплін, які вони викладають (ОК2, ОК3, ОК4 та ін.). Під час зустрічі НПП говорили про введення до кола наукових досліджень на кафедрі таких напрямів як критичний аналіз дискурсу (CDA/CDS), психолінгвістики, нейролінгвістики, що належать до найбільш перспективних міждисциплінарних напрямів. Викладачі мають сертифікати за участь у міжнародних конференціях. Набутий науковий досвід впроваджується в зміст освітніх компонентів. Результати наукових досліджень у галузі англістики (як власних, так і загалом за спеціальністю) знаходять подальший розвиток у тематиці курсової та бакалаврської роботи. ЕГ ознайомила із переліком таких тем, констатує їхнє тематичне та кількісне різноманіття (67 тем курсових робіт; 73 теми бакалаврських робіт), визначає їх актуальність і новітність у контексті розвитку філологічної галузі. Отже, ЕГ констатує відповідність описаного підкритерію

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Вивчивши документацію та провівши зустрічі з фокус-групами, ЕГ зробила висновок, що науково-педагогічні працівники систематично оновлюють зміст освітніх компонентів. Ініціаторами оновлення виступають насамперед викладачі, які викладають дисципліни. Процес моніторингу змісту освітніх компонентів є прозорим. Він відбувається під час засідань кафедри, на яких аналізують сучасні практики та наукові дослідження, дотичні до змісту ОП. Оновлення змісту відбувається на основі як власної наукової діяльності, так і аналізу останніх досягнень філологічної науки. Робочі програми дисциплін були уточнені та оновлені в 2022 році рішенням НМК Навчально-наукового інституту філології (протокол №1 від 29.08.2022 р.). ЕГ отримала докази наведених у Відомостях про самооцінювання прикладів оновлення змісту окремих освітніх компонентів. Так, оновлення дисципліни «Практичний курс англійської мови» є включення до її змісту інноваційних інтерактивних та креативних аспектів: Drama Class, Interactive Listening Comprehension, Interactive Viewing, Interactive Vocabulary Development, Grammar of Spoken English. Grammar of Written English, Conversation, Creative Writing. Оновлення змісту освітніх компонентів відбувається також шляхом доповнення та розширення спектру допоміжних інструментів викладання. Зокрема, через програми підвищення кваліфікації (серія курсів «KNU Educators' Week»), які спрямовані на інформування викладачів щодо сучасних онлайн інструментів для організації навчального процесу. ЕГ переконалася, що студенти отримують актуальну наукову інформацію в розрізі дисциплін, що вивчають. Про це свідчать результати опитування, які ЕГ отримала через кабінет гаранта. Зокрема, 55,2% опитаних погоджуються з тим, що зміст дисциплін ОП є актуальним до вимог ринку праці. На користь оновлення змісту говорили студенти В.Мельник, В.Рибачук, називаючи конкретні приклади в змісті вибіркового ОК «Ділова іноземна мова». Схвально висловлювалися про сучасний контент ОП випускники А.Сердюк, В.Полюхович. Аналіз таблиці 2 Відомостей засвідчує наукову діяльність викладачів, які забезпечують освітній процес на ОП, у тому числі у фахових виданнях. Під час зустрічей було підтверджено, що отриманий викладачами досвід під участі в міжнародних конференціях, воркшопів імплементається в навчальний контент. Наукові досягнення, сучасні практики та сьогоденні реалії знаходять відображення в тематиці кваліфікаційних робіт, які представлено на сайті Інституту (<https://cutt.ly/G4DEvyG>). ЕГ схвально оцінює їхню сучасність та варіативність (напр., «English on Facebook», «English in Tourism Advertising», «Language profile of Lis Truss», «The youth sociolects in the language blogs», "Language profile of Boris Johnson», "COVID 19 pandemic & manipulation technologies», «Nicknames in the 21st century English»). Отже, ЕГ пересвідчилися в позитивних тенденціях щодо оновлення змісту освіти з урахуванням вітчизняного та зарубіжного досвіду філологічної галузі.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Після вивчення Відомостей та проведення онлайн-зустрічей ЕГ констатує послідовне впровадження стратегічних цілей інтернаціоналізації на цій ОП. Під час зустрічі з менеджментом ЗВО проректор з науково-педагогічної роботи А.Гожик детально зупинився на змісті інтернаціоналізації освіти, яка позиціонується як інструмент досягнення цілей і результатів навчання. Відповідно академічні обміни, закордонні стажування, міжнародна наукова співпраця розглядаються крізь призму імплементації набутого досвіду та кращих закордонних

практик в навчальний процес. Таку думку підтвердили директор Інститут Г.Семенюк та заступник директора з науково-педагогічної роботи О.Романенко, детально описавши різні рівні і вектори інтернаціоналізації освіти. У ЗВО функціонує відділ академічної мобільності, на сторінці якого розміщено актуальну інформацію про міжнародні програми обміну, грантові проекти, можливості академічної мобільності, у тому числі й віртуальної (<https://cutt.ly/p36hEYd>). Зі слів викладачів та студентів, така інформація є корисною. Викладачі беруть активну участь у міжнародних проектах, навчаннях, тренінгах, симпозиумах, семінарах, конференціях та стажуваннях за кордоном. За час дії ОП стажування пройшли: І.Ковальчук (Республіка Ірландія) - UCD (University College Dublin), В.Єфименко (Польща) - Білостоцький університет, О.Борисович, Н.Задоріжна, Т.Білецька, Є.Нікіфорова, В.Орлова (Польща) - «Інститут Міжнародної Академічної і Наукової Співпраці» (IIASC), С.Переплотчикова – International Literary Translation and Creative Writing Summer School. О.Яшенкова є учасником проекту «Virtual Business Professional», Бізнес-школа Маршала Університету Південної Каліфорнії (США), 2022, 2023. Під час зустрічі заступник начальника Відділу міжнародних зв'язків Н.Серьогіна розказала про позитивні практики академічної мобільності студентів ОП. Інтернаціоналізація освіти на ОП реалізована через залучення до освітнього процесу закордонних фахівців. Так, реалізуючи Програму віртуального викладача англійської мови від посольства США у Києві (2022) Сара Шроєдер (Університет Монтани) читала лекції в межах курсів “Лінгвокраїнознавство країн першої мови (1 курс) та “Регіональна і соціальна варіативність сучасної англійської мови» (4 курс). Упродовж 22/23 н.р. студенти 2-го курсу брали участь у міжнародному проекті Global Case Study Challenge, організованому командою європейських науковців у співпраці з 16-ма університетами з 10 країн світу. Студенти мають можливість безоплатно користуватися міжнародними базами даних (Scopus, Web of Science) із серверів бібліотеки (про це говорили як здобувачі, так і в.о. директора Наукової бібліотеки ім. Максимовича С.Канєвська). Отже, ЕГ пересвідчилася, що навчання, викладання та наукові дослідження на освітній програмі є достатньо інтернаціоналізованими та загалом відповідають підкритерію

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Контент освітніх компонентів оновлюється з урахуванням власних наукових досліджень та розвитку філологічної галузі, зокрема ОК «Практичний курс англійської мови» містить інноваційні інтерактивні та креативні аспекти: Drama Class, Interactive Listening Comprehension, Interactive Viewing, Interactive Vocabulary Development, Grammar of Spoken English. Grammar of Written English, Conversation, Creative Writing.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Процедура ознайомлення з темарієм курсових робіт та наступний вибір теми є непрозорими: доступ до тем курсових робіт є лише на кафедрі, фіксація обраної теми не врегульована. Рекомендовано: оптимізувати процедуру інформування та вибору теми курсової роботи через онлайн-сервіси з можливістю перегляду розширеного темарію курсових робіт. У Відомостях самоаналізу НПП, які забезпечують ОП, до фахових публікацій зараховують тези наукових конференцій, вказують застарілі публікації, які не відповідають п.38 “Досягнення у професійній діяльності, які зараховуються за останні 5 років” Ліцензійних вимог МОН України. Рекомендовано: Розробникам ОП і групі забезпечення активізувати власну наукову діяльність відповідно до Ліцензійних вимог МОН України.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Освітня програма за Критерієм 4 відповідає Рівню В. Викладачі надають перевагу сучасним методам навчання, що сприяє досягненню програмних результатів навчання, відповідає принципам студентоцентрованого підходу та академічної свободи (підкритерій 4.1.). Здобувачі освіти отримують своєчасну інформацію про зміст ОК та систему оцінювання, робочі програми розміщено на вебсайті Інституту філології. Водночас потребує оптимізації процедура інформування та вибору теми курсової роботи (підкритерій 4.2.). На освітній програмі забезпечується поєднання навчання і досліджень відповідно до бакалаврського рівня вищої освіти. (підкритерій 4.3.). Зміст освіти систематично оновлюється з урахуванням наукових досягнень галузі. (підкритерій 4.4.). ЗВО працює у напрямку інтернаціоналізації: науково-педагогічні працівники проходять міжнародні стажування та тренінги, здобувачі освіти беруть участь у міжнародних проектах (підкритерій 4.5.). Виявлені недоліки щодо наукової активності НПП, процедури інформування та вибору курсової роботи (підкритерій 4.2), ЕГ вважає такими, що не перешкоджають досягненню заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Форми і види контрольних заходів у КНУТШ регламентуються «Положенням про організацію освітнього процесу у КНУТШ № 170-32 від 11.02.2022 р. (<https://cutt.ly/a4Svoyl>), Відповідно до зазначеного Положення форми проведення контрольних заходів визначає НПП (викладач) у межах своєї автономії та представляє у робочих програмах навчальних дисциплін (РПНД), що розміщені на сайті інституту філології та представлені у таблиці з відомостей про самооцінювання. Контрольні заходи включають діагностичний, поточний і підсумковий контроль. Підсумковий контроль включає семестровий контроль та атестацію здобувачів освіти. Семестровий контроль проводиться у формі іспиту, диференційованого заліку або заліку із конкретної навчальної дисципліни в обсязі навчального матеріалу, що визначений її навчальною програмою. Викладачі на початку курсу повідомляють здобувачам про форму проведення семестрового контролю. Опитування фокус-груп показало, що здобувачі вищої освіти обізнані з процедурами контрольних заходів. Інформація щодо критеріїв оцінювання міститься у робочих програмах навчальних дисциплін, які розміщені на сайті інституту філології у вкладці «Описи освітніх програм та програми навчальних дисциплін» (<https://philology.knu.ua/osvitni-prohramy/bak-opysu-op-ta-proh-nd/>). РП навчальних дисциплін вміщують також розрахунок рейтингових балів за системою ЄКТС та національною шкалою. Увага також приділяється контролю і оцінюванню позааудиторної самостійної роботи здобувачів, яка передбачає підготовку до практичного заняття. Щодо оцінювання самостійної роботи, викладач Н.Любарець на зустрічі з НПП зазначила, що на першому занятті знайомить здобувачів з вимогами, завантажує завдання у Google class та встановлює реченець, до якого студенти мають завантажити свої роботи. Також, Л.Мірошніченко підтвердила, що дає творчі завдання здобувачам в якості самостійної роботи. Вимоги до оформлення письмових робіт містяться у Методичних рекомендаціях ««Вимоги до підготовки та написання навчально-наукових і кваліфікаційних робіт»» (<https://drive.google.com/file/d/1ybQZwbRd6U2uGzxXR1BC5IMNhrCTt7EL/view>).

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Форми атестації відповідають вимогам Стандарту вищої освіти за спеціальністю 035 Філологія, галузі знань 03 Гуманітарні науки для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (наказ МОН України від 20.06.2019 №869). Атестація випускників освітньо-професійної програми «Англійська філологія та переклад, дві західноєвропейські мови» проводиться публічно і відкрито у формі: 1) складання комплексного підсумкового іспиту з англійської мови і літератури та перекладу; 2) захисту кваліфікаційної роботи бакалавра із англійської мови. Атестацію здобувачів здійснює Екзаменаційна комісія, порядок формування якої визначено в «Положенні про порядок створення та роботи екзаменаційної комісії в Університеті» (<http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Polojennya%20opro%20DEK.doc>). Після успішного проходження підсумкової атестації, випускник отримує документи державного зразка про присудження ступеня бакалавра із присвоєнням освітньої кваліфікації: бакалавр філології за спеціалізацією «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська». Атестація здобувачів стосовно двох західноєвропейських мов, які вказані у назві ОП «Англійська філологія та переклад, дві західноєвропейські мови», здійснюється у формі семестрових іспитів, про що зазначила гарант ОП під час зустрічі з ЕГ.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила проведення контрольних заходів у КНУТШ є чіткими, об'єктивними та зрозумілими, що було підтверджено здобувачами під час онлайн-зустрічей. Вони регламентуються «Положенням про організацію освітнього процесу» № 170-32 від 11.02.2022 р. (<https://cutt.ly/a4Svoyl>), «Положенням про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в КНУТШ» (п.3.3) (<https://cutt.ly/K4Sv7LT>) та Порядком вирішення конфліктних ситуацій у КНУТШ (<https://www.knu.ua/pdfs/official/Procedure-for-resolving-conflict-situations-in-University.pdf>). В ЗВО проводяться опитування здобувачів з метою отримання об'єктивної оцінки освітнього процесу. В результаті опитування студенти позитивно оцінюють діяльність екзаменаторів та демонструють поінформованість щодо процедур повторного проходження контрольних заходів та порядку оскарження результатів навчання. Підтверджено, що порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження відбувається у встановленому порядку, який детально описаний у «Положенням про організацію освітнього процесу» № 170-32 від 11.02.2022 р. (<https://cutt.ly/a4Svoyl>). Здобувачеві освіти, який одержав на момент завершення семестрового контролю не більше двох незадовільних оцінок, дозволяється ліквідувати академзаборгованість до початку наступного семестру. Повторне складання семестрового контролю допускається не більше двох разів з кожної дисципліни: один раз викладачеві, другий – комісії, яка створюється деканом факультету (директором інституту/коледжу, завідувачем відділення). До складу такої комісії викладач, який приймав іспит (виставляв залік), як правило, не включається (п.7.3.1). Разом з тим здобувачі під час онлайн-зустрічі підтвердили власну ознайомленість з процедурою оскарження результатів оцінювання та відзначили доброзичливість викладачів та

їхню готовність допомогти. На запит ЕГ було надано результати опитування здобувачів щодо задоволеності процесом провадження освітньої діяльності за ОП «Англійська філологія та переклад, дві західноєвропейські мови», в тому числі прозорості та зрозумілості оцінювання, організації навчального процесу, відсутності дискримінації та дотримання принципів доброчесності, яке було проведене впродовж червня-липня 2022 р. співробітниками Навчальної лабораторії соціологічних та освітніх досліджень. Загалом в опитуванні наявна здебільшого позитивна оцінка якості надання освітніх послуг за освітньою програмою.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Дотримання академічної доброчесності в КНУТШ регламентується такими документами: «Положенням про організацію освітнього процесу у КНУТШ» № 170-32 від 11.02.2022 р. (розділи 7, 9 та 10) (<https://cutt.ly/a4Svoyl>), «Положенням про забезпечення дотримання академічної доброчесності у КНУТШ» (<http://senate.univ.kiev.ua/?p=2104>), «Положенням про виявлення та запобігання академічному плагіату у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка» (<http://senate.univ.kiev.ua/?p=1352>). Окремі положення стосовно академічного плагіату містяться в Етичному кодексі університетської спільноти (<https://rb.gy/xtjkmc>), ухвалі Вченої ради Про репутаційну політику КНУТШ (<https://cutt.ly/hIhJxKS>), ухвалі Вченої ради Вимоги етичної компетентності та запобігання неетичної поведінки представників університетської спільноти (<http://bitly.ws/BhaY>), які містять інформацію про виявлення та запобігання плагіату в роботах здобувачів вищої освіти всіх рівнів та форм навчання. Відповідно до п. 2.1.1 Положення про виявлення та запобігання академічному плагіату у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка (<http://senate.univ.kiev.ua/?p=1352>) кваліфікаційні роботи на здобуття ступеня бакалавра підлягають обов'язковій перевірці на академічний плагіат. Аналіз цих документів свідчить про впровадження культури академічної доброчесності в управлінні ЗВО, викладанні та навчанні за ОП. Відповідальна з питань академічної доброчесності на кафедрі – Є. Нікіфорова. У спілкуванні ЕГ з фокус групами було встановлено, що здобувачі мають змогу попередньо перевіряти свої наукові доробки на плагіат, про це їх інформують викладачі, куратори, наукові керівники робіт, завідувач кафедри. Здобувачі М.Мельниченко, В.Мельник, Д.Самойленко підтвердили, що всі ознайомлені з академічною доброчесністю (відсоток оригінальності роботи складає 80/20 %), усвідомлюють її важливість в освітньому процесі. В університеті використовується сервіс для перевірки робіт на плагіат Unichesk. Відповідальний за функціонування системи Unichesk – завідувач патентно-ліцензійного відділу Науково-дослідної частини – Т. Компанець. На зустрічі з персоналом бібліотеки, С. Каневська, в.о. директора Наукової бібліотеки ім. М. Максимовича, зазначила, що, в інституті іноземної філології 44 особи відповідають за збір, обробку та передачу робіт до бібліотеки та репозитарію. Випадків порушення академічної доброчесності на ОП не зафіксовано, на чому неодноразово наголошували представники фокус груп. Відповідно до п.10.1.1-10.1.2 «Положення про забезпечення дотримання академічної доброчесності у КНУТШ» (<http://senate.univ.kiev.ua/?p=2104>), встановлення факту порушення академічної доброчесності з боку здобувачів освіти передбачає різні види академічної відповідальності: для поточного та підсумкового контролю та для процесу підготовки до підсумкової атестації. При зустрічі з фокус групами НПП та здобувачів ЕГ встановила, що перевірка робіт на плагіат є невід'ємною частиною освітнього процесу КНУТШ.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Позитивною практикою є поінформованість студентів щодо критеріїв оцінювання та контрольних заходів. Наявність технічного рішення щодо перевірки наукових робіт на унікальність за допомогою системи Unichesk.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Атестація здобувачів стосовно двох західноєвропейських мов, які вказані у назві ОП «Англійська філологія та переклад, дві західноєвропейські мови», здійснюється у формі семестрових іспитів. Рекомендуємо переглянути зміст атестаційних іспитів (можливо, у формі комплексного іспиту) із включенням мов, що зазначені в назві ОП. Популяризувати заходи, спрямовані на розвиток культури академічної доброчесності КНУТШ серед здобувачів вищої освіти та викладачів.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

У контексті Критерію 5 форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту (підкритерій 5.1). Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (підкритерій 5.2). В університеті визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження (підкритерій 5.3). КНУТШ в основному дотримується вимог чинного законодавства у галузі освіти і науки щодо визначення й дотримання академічної доброчесності, оцінювання якості освіти та результатів навчання за ОП, що акредитується (підкритерій 5.4). Загалом освітня діяльність за ОП відповідає Критерію 5. Отже, рівень відповідності за Критерієм 5 визначаємо як В.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Академічна та професійна кваліфікація викладачів є достатньою для забезпечення якісного викладання дисциплін та досягнення визначених цілей та програмних результатів навчання ОП бакалаврського рівня вищої освіти. На ОП викладають знані фахівці галузі та автори (напр., Верба Л.Г.). Зокрема, викладання на ОП забезпечують 52 НПП, з яких: 8 докторів наук – 15,38% від загальної суми, з них 5 докторів філологічних наук – 9,62%, 1 доктор наук з державного управління (ОК 08.01) – 1,92%, 1 д. філософ. н. (ОК 12) – 1,92%, 1 д. юр. наук (ОК 15); 39 кандидатів наук – 75%, з яких: 28 канд. філол. наук – 52%, 1 доктор філософії з філології – 1,92%, 2 канд. пед. наук (ОК 05.03; ОК 08.02) – 3,85%, 1 канд. політ. наук (ОК 14) – 1,92%, 1 канд. філософ. наук (ОК 13), 2 канд. іст. наук (ОК 12; ОК 09) – 3,85%, 1 канд. екон. наук (ОК 15) – 1,92%, 1 канд. соціологічних наук (ОК 14) – 1,92%, 1 канд. геолого-мінералогічних наук (ОК 11) – 1,92%, 1 канд. біол. наук (ОК 10) – 1,92% (відсоткові показники розраховані на основі інформації про кадровий склад, наданої у ВСО). Середній стаж науково-педагогічної роботи НПП, залучених до реалізації ОП, складає 21 рік. 8 НПП мають вчене звання професора – 15,38% від загальної суми. 33 НПП мають вчене звання доцента – 63,46%. 14 НПП працюють на посаді асистента – 26,29%, мають науковий ступінь кандидатів наук та середній стаж науково-педагогічної роботи 9 років. Викладання ОК забезпечують науково-педагогічні працівники, які мають значний досвід наукової і викладацької роботи, активно працюють як науковці у відповідних галузях, що підтверджено їхніми монографіями (Шовкова Т.А., Жуковська Г.М., Мірошніченко Л.Я., Кривда Н.Ю., Клименко Л.В., Венедіктов С.В., Єфименко В.А., Яшенкова О.В., Левко О.В.), навчальними та навчально-методичними посібниками (Орлова В.В., Адамська І.Г., Кривда Н.Ю., П'ятецька О.В., Лабенко О.А., Кузьміна К.А., Скибицька Н.В., Яшенкова О.В., Мельничук С.В.), укладачами словників (Левко О.В.) науковими публікаціями у фахових виданнях України та в зарубіжних журналах, зокрема внесених до наукометричних баз Scopus і WoS (Шовкова Т.А., Дергач Д.В., Мірошніченко Л.Я., Кривда Н.Ю., Байсарович І.М., Лабенко О.А., Кузьміна К.А., Перепльотчикова С.Є., Єфименко В.А., Письменна Ю.О., Левко О.В., Орлова В.В., Нікіфорова Є.Ю.). З 2016 р. викладачами кафедри опубліковано: 51 навчально-методичні праці, 3 монографії, 175 наукових статей у фахових виданнях України та закордону, з них 20 у журналах, що входять до наукометричних баз Scopus та Web of Science (<https://cutt.ly/D5R6mKw>). У цілому, напрями досліджень НПП та їх практичної діяльності відповідають тематиці відповідних дисциплін (з'ясовано на підставі аналізу даних (табл. 2) у ВСО, вивчення додатково наданих документів, а також під час спілкування в межах візиту ЕГ). Отже, до реалізації ОП залучені досвідчені викладачі та науковці, які здатні на високому фаховому рівні забезпечити викладання відповідних ОК.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Процедури конкурсного відбору викладачів регулює «Порядок конкурсного відбору на посади науково-педагогічних працівників у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка...» (<https://cutt.ly/d8iNUzX>), а також «Положення про порядок проведення конкурсу на заміщення вакантних наукових посад у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка» (<https://cutt.ly/v8iJdGv>). За умовами конкурсного відбору претендент на заміщення вакантної посади НПП повинен мати відповідну кваліфікацію, науково-методичний доробок, досвід роботи за фахом в Україні та за її межами, прочитати відкриту лекцію чи практичне заняття за участі НПП кафедри, залежно від посади, на яку він претендує. Після рекомендації кафедри і обговорення на Вченій раді університету (інституту) відбувається таємне голосування. Претендент вважається обраним, якщо за нього проголосувало більше половини від присутніх на засіданні Вченої ради університету (інституту). Аналіз ЕГ Табл. 2 ВСО та інформація з відкритих джерел свідчать про дотримання цих вимог для відбору викладачів на ОП. Загалом процедура конкурсного відбору НПП є прозорою та дозволяє забезпечити відповідний рівень освітнього та наукового процесу, про що свідчать: 1) публікація на сайті Університету оголошення та детальної інформації щодо умов проведення конкурсу на заміщення вакантних наукових посад та його термінів (<https://cutt.ly/o8euTqE>) та в друкованому виданні газети «Освіта України» (<https://cutt.ly/w8euCrx>); 2) наявність процедури перевірки

відповідності претендентів кваліфікаційним вимогам, зазначеним Ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності; 3) врахування розподілу навчальних дисциплін між профільними кафедрами; 4) визначення професійного рівня викладача, а також аналіз його наукової та публікаційної діяльності. Зазначені вище факти дозволяють ЕГ констатувати про відповідність даного підкритерію у контексті Критерію 6.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

З 26.10.2021 р. у ЗВО введено в дію «Положення про ради роботодавців у КНУ імені Тараса Шевченка» (<https://cutt.ly/48eidE8>). Метою діяльності Ради є формування та збереження ефективних зв'язків Університету з роботодавцями для покращення якості освітніх послуг; пошук шляхів оптимальної співпраці між університетом та роботодавцями з питань проведення профорієнтаційної роботи, підготовки фахівців за всіма акредитованими спеціальностями, працевлаштування, підвищення кваліфікації та стажування. Серед завдань Ради зазначено, зокрема, внесення рекомендацій під час розроблення та/або зміни освітніх програм із урахуванням актуальних тенденцій ринку праці та потреб роботодавців; сприяння проходженню навчальних і виробничих практик та працевлаштуванню випускників університету на підприємствах, в організаціях, установах. Університет активно співпрацює з роботодавцями та надає інформацію здобувачам щодо вакансій, стажування та кар'єрним можливостям на сторінці Відділу сприяння працевлаштуванню (<https://cutt.ly/l8eiGAR>). Під час зустрічі ЕГ з фокус-групами була підтверджена зазначена у ВСО інформація, що роботодавцями для випускників ОП є Управлінням Державної якості освіти у м. Києві та ТОВ «ЛАТІ ВЕБ». Було також підтверджено, що програма фахово-виробничої практики розроблялася після проведення консультацій із роботодавцями даної ОП. Надані ЕГ гарантом матеріали та інформація під час онлайн-візиту підтвердили, що вказані у ВСО роботодавці залучені до реалізації ОП (<https://cutt.ly/z7Fmx1e>). Окрім того, в Університеті існує алгоритм включення роботодавців до участі в ЕК (п.7.12 «Положення про ради роботодавців у КНУ імені Тараса Шевченка» <https://cutt.ly/C8ezxdg>), що підтвердилося під час зустрічей ЕГ з фокус-групами. На інституційному рівні систематично організовуються ярмарки вакансій (де роботодавці знайомлять студентів з можливостями працевлаштування, стажування, проходження практики тощо) (<https://cutt.ly/E7vCFww>; <https://cutt.ly/h7vCLOI>; <https://cutt.ly/k7vCBru>). Зустріч ЕГ з роботодавцями підтвердила факти залучення роботодавців до обговорень змін до ОП. Також ця інформація підтверджується зустрічами ЕГ з іншими фокус-групами, що дозволяє ЕГ зробити висновок про відповідність даного підкритерію у контексті Критерію 6.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

За результатами зустрічей з фокус-групами з'ясовано, що залучення до аудиторних занять професіоналів-практиків та експертів галузі відбувається переважно у формі фахових позанавчальних та наукових заходів (гостьових лекцій, конференцій, майстер-класів, воркшопів, публічних дискусій, круглих столів тощо <https://cutt.ly/N7RVoR5>). ЕГ була підтверджена інформація ВСО про те, що здобувачі ОП мають можливість долучатися до міжнародних проектів експертів галузі. Упродовж 22/23 н.р. студенти 2-го курсу брали участь у міжнародному проекті Global Case Study (<https://cutt.ly/n7FQo8A>; <https://cutt.ly/H7FQ6Kl>; <https://cutt.ly/V7FWlsE>), Virtual Professional Business (<https://cutt.ly/p7FWDFa>; <https://cutt.ly/U7FWJLX>), а також були запрошені на зустріч з експертами галузі – носіями мови на базі Центру англійської мови та інформації ННІФ упродовж 2019-2021 років (<https://cutt.ly/I7FW99v>; <https://cutt.ly/N7FEAV3>). Щоправда, залучення роботодавців до аудиторних занять відзначається меншою регулярністю ніж залучення експертів галузі та носіїв мови, однак вони залучені до участі у практичній підготовці, зокрема як бази практики. Також, варто зауважити, що самі викладачі ОП є професіоналами-практиками, що підтверджено також їхніми сертифікатами міжнародного зразка CELTA та/або DELTA (<https://cutt.ly/C7FYUSI>). У цілому, роботодавці залучені до засідань проектної групи ОП, беруть участь в обговоренні змісту навчальних дисциплін, що дає змогу оптимізувати процес оперативного реагування на потреби ринку праці, а також на зміни в характері підготовки фахівців за ОП. Запрошені на зустріч з ЕГ роботодавці підтвердили факти свого залучення до обговорень змін до ОП та зустрічей зі студентами.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

В Університеті існує власна система професійного розвитку викладачів (<https://cutt.ly/o7v6gTP>), а також налагоджена співпраця з іншими українськими та європейськими ЗВО (<https://cutt.ly/37v6WxC>). «Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в КНУТШ» (<https://cutt.ly/Q8yWwvB>) містить положення щодо мотиваційних заходів науково-педагогічних працівників університету. Професійний розвиток викладачів регулюється також «Положенням про підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників КНУТШ» (<https://cutt.ly/z8yWzAK>). Програми підвищення кваліфікації/стажування відповідають змісту навчальних дисциплін, котрі викладають НПП. У ЗВО існує Відділ академічної мобільності КНУ (<https://cutt.ly/y8yWEfp>), який допомагає НПП з пошуком програм стажування закордоном. ЕГ констатує результативність цієї системи. Викладачі ОП також позитивно оцінюють співпрацю з Відділом академічної мобільності. Викладачі ОП також позитивно оцінюють співпрацю з Відділом академічної мобільності. На основі аналізу ВСО, наданими ЕГ гарантом сертифікатів про стажування закордоном і тренінгів (<https://cutt.ly/g7FDhKf>), а також за підсумками зустрічами з НПП, ЕГ може

констатувати, що існуюча система професійного розвитку у КНУТШ дозволяє задовольнити потреби НПП у підвищенні їхньої фаховості. У ЗВО також передбачено заохочення публікаційної діяльності співробітників, що регулюється «Положенням про преміювання за результатами наукової діяльності» (<https://cutt.ly/gyI92Ir>). Отже, можемо стверджувати про виявлене зацікавлення ЗВО не лише науковими здобутками викладачів, але й розвитком їхніх навичок навчання та викладання, виявлене в системному підході до забезпечення такого розвитку.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Згідно ВСО та підсумками онлайн зустрічей ЕГ з фокус групами, розвиток викладацької майстерності стимулюється матеріальними та моральними формами заохочення, що регламентуються розпорядженням про створення комісії з матеріального заохочення (<https://cutt.ly/QuI9EhJ>). Види морального та матеріального заохочення учасників освітнього процесу регулюються «Статутом КНУТШ» (<https://cutt.ly/c8yU5cm>) (п.1.5 та п.4.2) та «Положенням про преміювання працівників КНУТШ» (<https://cutt.ly/T8yIHlC>). Під час зустрічей з фокус-групами, ЕГ було також підтверджено, що НПП ОП мають можливість безкоштовно публікувати результати досліджень у науковому журналі «Вісник КНУТШ. Літературознавство. Мовознавство. Фольклористика» (<https://cutt.ly/N7biFSj>). Також у відомостях зазначено, що ЗВО сприяє розвитку викладацької майстерності шляхом організації технічних та методичних тренінгів. Ця інформація була підтверджена на зустрічі з НПП та з адміністрацією. НПП надали позитивні відгуки про пройдені ними тренінги, зокрема організованими КНУТШ тренінги розвитку педагогічних компетентностей викладачів KNU Teach Week, KNU Educators' week by Genesis та загалом високо оцінили ефективність платформи розвитку професійних компетентностей КНУТШ KNU Professionals (<https://cutt.ly/i7v7F88>). Під час зустрічі з ЕГ НПП підтвердили систематичність і прозорість процедури отримання всіх згаданих заохочень. На основі викладеного можемо зробити висновок про існування в ЗВО ефективної системи стимулювання розвитку викладацької майстерності.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

У контексті критерію 6 можна виокремити такі сильні сторони: 1) відповідний рівень професійної кваліфікації викладачів, залучених до реалізації ОП; 2) процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість залучити досвідчених фахівців відповідно до потреб конкретних дисциплін та забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми. 3) належний рівень академічної та професійної мобільності НПП, участь в різноманітних міжнародних проектах, семінарах і програмах, участь в міжнародних науково-практичних конференціях, публікації у фахових журналах; 4) сприяння професійному розвитку викладачів як через власні довгострокові та короткострокові програми підвищення кваліфікації (KNU Professionals <https://cutt.ly/i7v7F88>), так і у співпраці з міжнародними організаціями та закордонними ЗВО через програми стажування та підвищення кваліфікації в рамках укладених меморандумів про взаєморозуміння (<https://cutt.ly/J7v5yOt>); 5) стимулювання розвитку викладацької майстерності. Позитивні практики: 1) У КНУТШ створена та ефективно функціонує система професійного розвитку науково-педагогічних працівників, належним чином підтримувана адміністрацією й академічною спільнотою університету. 2) Залучення широкого кола експертів галузі та носіїв мови до аудиторних занять.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

1. Несистематичне залучення роботодавців до проведення аудиторних занять для здобувачів. Рекомендації щодо усунення слабких сторін: 1) ЕГ рекомендує активізувати та систематизувати практику залучення роботодавців до викладання ОК. У ЗВО введено в дію «Положення про ради роботодавців у КНУ імені Тараса Шевченка» (<https://cutt.ly/48eidE8>), отже ЗВО має всі передумови для подальшої активізації залучення роботодавців не лише на базах практики, а й до проведення аудиторних занять для здобувачів. Рекомендації щодо подальшого удосконалення ОП: ЕГ рекомендує продовжувати розвивати та удосконалювати механізми подальшої активізації публікаційної діяльності НПП у своїх збірниках категорії А філологічного спрямування, зокрема Scopus і WoS. Приведення наукових видань Університету у відповідність до нових вимог Міністерства освіти і науки України є одним із окреслених ЗВО завдань у «Стратегічному плані розвитку Університету на період 2018-2025 року» (<https://cutt.ly/P7bt6tN>), тому ЕГ рекомендує привести наукові видання у відповідність до нових вимог МОНУ до зазначеного періоду у «Стратегічному плані розвитку Університету на період 2018-2025 року», а також продовжувати розвивати та удосконалювати механізми подальшої активізації публікаційної діяльності НПП у своїх збірниках категорії А філологічного спрямування, зокрема Scopus і WoS. Отже, на рівні ОП та ЗВО існують всі передумови для подальшої активізації публікаційної активності НПП у наукометричних базах Scopus та WoS відповідно до специфіки ОК, викладання яких вони забезпечують і будуть забезпечувати у нових створених ОП. 3) Рекомендуємо продовжувати та підтримувати роботу з кадрового посилення освітньої програми, зокрема в контексті розвитку наукового потенціалу кафедри англійської філології та міжкультурної комунікації, залучення до викладання на ОП та професійної підтримки молодих кадрів. 4) Рекомендуємо ЗВО продовжувати та підтримувати рівень матеріального та морального заохочення публікаційної діяльності НПП, у тому числі розглянути можливість підвищення матеріальної винагороди за публікації наукометричних баз Scopus і WoS, видання навчально-

методичних та лексикографічних праць. 5) Рекомендуємо залучати успішних випускників ОП до проведення аудиторних занять для підвищення мотивації здобувачів.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

ЕГ констатує загальну відповідність ОП вимогам всіх підкритеріїв в рамках даного критерію. Зазначені зауваження не є критичними й описані слабкі сторони не знижують якість освітнього процесу. Зазначені сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6 дозволяють ЕГ визначити рівень відповідності Критерію 6 як В.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Під час акредитаційної експертизи та онлайн екскурсії ЕГ змогла оцінити якість матеріально-технічної бази Університету та дійти висновку, що навчально-методичне забезпечення ОПП дозволяє досягнути цілей, завдань та ПРН за цією ОПП. Технічне обладнання навчальних аудиторій забезпечує високий рівень викладання дисциплін ОПП та розвиток ІТ-компетентності студентів: проектори та комп'ютерна техніка, комп'ютерні класи; лінгафонні аудиторії; Smart телевізори; SMART-дошки. ЕГ продемонстрували наявність лабораторій для усного перекладу та декілька звичайних аудиторій, які оснащені кабінками для синхронного перекладу. Особливо слід відзначити фонди бібліотек, до яких мають доступ здобувачі та НПП: Наукова бібліотека імені М. Максимовича, Електронна бібліотека Інституту журналістики та Психологічна бібліотека "Самопізнання і саморозвиток". Здобувачі, що навчаються за ОПП, мають доступ до фондів спеціалізованої бібліотеки Центру англійської мови та інформації, що містить колекцію англійських навчальних, наукових, художніх матеріалів; читального залу ННІФ. З сайту Наукової бібліотеки наявний вільний доступ до наукометричних баз (Research4Life, Bentam Science, CUL online, SCOPUS, ScienceDirect, Web of Science, EBSCO). Для проживання студентів створено студентське містечко з комфортабельними гуртожитками, комп'ютерними клубами, спортивним комплексом, їдальнями, кафе, танцювальними залами. Для оздоровлення університет має санаторій-профілакторій, оздоровчо-спортивні комплекси в Києві і на березі річки Дніпро. Директор бібліотеки повідомила, що віддалені користувачі мають можливість скористатися послугою електронної доставки документів. Дистанційний навчальний процес здійснюється за допомогою сервісу Google Classroom, особливості роботи в якому були продемонстровані ЕГ в процесі онлайн-зустрічі. Для навчання також використовується віртуальний освітній простір платформи Triton Student, доступ до якої можливий із використанням логіну та паролю. При проведенні огляду матеріально-технічної бази було показано достатнє забезпечення за дисциплінами, що передбачені освітньою програмою. Під час зустрічей із фокус групами всі учасники навчального процесу підтвердили задоволеність матеріально-технічними ресурсами та навчально-методичним забезпеченням цієї ОПП.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

ЕГ з'ясувала, що в КНУТШ забезпечено безкоштовний доступ до наявної матеріальної інфраструктури та інформаційних ресурсів для всіх учасників освітнього процесу. У корпусах та гуртожитках працює Wi-Fi мережа, обладнано коворкінг-центри для затишної роботи. Користування послугами бібліотеки (абонементи, читальні зали, репозитарій, ел.каталог, ел. читацький квиток) є вільним для здобувачів та академічної спільноти (<https://cutt.ly/67bpKH>). Для дистанційного навчання використовується сервіс Google Classroom та Zoom. Загальноуніверситетська інформаційна мережа на платформі Triton використовується для ефективного адміністрування навчального процесу (розклад занять, сесії, оцінки; електронне листування (домен @knu.ua). Для підсилення наукового компонента навчання студентам забезпечується проведення регулярних наукових конференцій, семінарів; випуск наукових періодичних видань та проведення ярмарок вакансій. Актуальна інформація та новини відображаються у групах соціальних мереж YouTube (<http://surl.li/exjht>), Telegram (https://t.me/s/if_knu), Facebook (<http://surl.li/exjht>).

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Безпечне освітнє середовище КНУТШ забезпечується згідно з чинними нормативно-правовими актами відділу охорони праці, працівники якого проводять інструктажі на робочих місцях. КНУТШ гарантує належні умови праці і навчання, що зазначено в «Правилах внутрішнього розпорядку Університету» (<http://surl.li/aruux>), «Правилах внутрішнього розпорядку у студентських гуртожитках Київського університету імені Тараса Шевченка» (<http://surl.li/akzvp>). У КНУ діють підрозділи, метою яких є забезпечення фізичного та психічного здоров'я учасників освітнього процесу: Університетська клініка (<https://clinic.knu.ua/>), Інститут психіатрії (<https://ipsycho.knu.ua/>), Психологічна служба (<https://psyservice.knu.ua/>). У ННІФ є медичний кабінет. Приміщення обладнано системами пожежної безпеки, відеоспостереження; пропускний режим і порядок забезпечує охорона. Для людей із особливими потребами є позначки шрифтом Брайля, пандуси та окремий туалет. Під час воєнного стану очне навчання у корпусах відбувається з урахуванням кількості людей, які можуть розміститися у спорудах цивільного захисту КНУ. Забезпечено вільний та безоплатний доступ до інформаційних ресурсів (бібліотека, віртуальний навчальний простір для дистанційного навчання та ін.). Культурне дозвілля забезпечує Молодіжний центр культурно-естетичного виховання (<http://surl.li/daegg>). Під час зустрічей із фокус групами ЕГ повідомили, що опитування здобувачів UNIDOS (<http://surl.li/exnoa>) проводяться на рівні Університету. Результати щорічних опитувань UNIDOS аналізуються на засіданнях ректорату (загалом по Університету) і доводяться до директора ННІФ та Вченої ради. Також проводяться опитування в межах ОПП та дисциплін. Під час ракетного удару по центру Києва 10 жовтня було пошкоджено жовтий корпус Інституту філології на бульварі Шевченка, 14 та червоний корпус Університету, а також будівлю бібліотеки імені Максимовича. Практично весь другий поверх з боку бібліотеки Максимовича, вікна центрального фасаду до колон на другому й третьому поверхах вирвало вибуховою хвилею. На зеленій зоні позаду червоного корпусу були uszkodження, постраждав також корпус хімічного факультету, розташований у дворі червоного корпусу. Керівництво та адміністрація Університету змогли організувати та оперативно відновити достойний вигляд будівлі, тому під час віртуальної екскурсії корпусами ЕГ була вражена оновленим виглядом приміщення кафедри. У приміщеннях є плани евакуації, наявна система оповіщення. Гуртожиток у гарному стані, має спортивний зал, кухні, пральні, сховище, читачькі зали та піаніно у холі.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

У процесі онлайн-зустрічей зі здобувачами освіти, представниками студентського самоврядування та випускниками ЕГ з'ясувала, що в КНУТШ створено сприятливі умови для належної освітньої, консультативної, організаційної та соціальної підтримки. Організаційну та консультативну підтримку здобувачів ОПП здійснюють Відділ по роботі зі студентами (<http://surl.li/bfokv>), Центр комунікацій (<http://surl.li/bfokv>), Навчально-спортивний комплекс (<http://surl.li/ewpky>), Молодіжний центр культурно-естетичного виховання (<http://surl.li/daegg>), Відділ академічної мобільності (<http://surl.li/bfmqd>), Наукове товариство студентів та аспірантів (<http://ntsa.univ.kiev.ua/>), Відділ сприяння працевлаштуванню (<http://jobs.knu.ua>), Навчальна лабораторія соціологічних та освітніх досліджень (<http://surl.li/eyffu>) та ін. Підготовче відділення для іноземних громадян (<https://intstud.knu.ua/>) здійснює супровід іноземних студентів упродовж усього періоду їхнього навчання в університеті. Інформаційна підтримка здійснюється за допомогою офіційного сайту Університету, який містить нормативні документи та локальні акти, що регулюють процес вступу, обов'язки та права усіх учасників освітнього процесу. Також здобувачі вищої освіти повідомили ЕГ, що у них налагоджений тісний зв'язок із викладачами, тож всю необхідну інформацію вони отримують через соціальні мережі Telegram, Facebook та Instagram. Також підтримка та захист інтересів здобувачів ВО здійснюється органами студентського самоврядування і шляхом консультацій із науковими керівниками та кураторами, в т.ч. у дистанційному форматі. Загалом здобувачі задоволені різними видами підтримки, яка здійснюється у ЗВО. Але під час онлайн зустрічей здобувачі ВО не змогли згадати та навести приклад останнього інструктажу із техніки безпеки

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Серед здобувачів ОПП немає осіб з особливими освітніми потребами, однак в Університеті створено умови для реалізації їх права на освіту. У Положенні про організацію освітнього процесу у КНУ (<http://surl.li/dkooe>) зазначено, що «Університет забезпечує учасникам освітнього процесу (у т.ч. іноземним громадянам і здобувачам освіти з особливими потребами) безперешкодний доступ до навчально-методичного забезпечення, бібліотечних ресурсів, наукометричних баз даних, надання їм фахової консультаційної підтримки, тощо, а також належне технічне оснащення аудиторного фонду та гуртожитків, надає підтримку випускникам у працевлаштуванні». Діє Положення про порядок супроводу осіб з особливими освітніми потребами, проектною групою КНУ розробляється Концепція проекту інклюзивної освіти «Університет рівних можливостей» (<http://surl.li/eufih>). У КНУ створені належні умови для навчання здобувачів з особливими потребами: вхід до навчального корпусу оснащений спеціальним входом з пандусом, на першому поверсі також розташований пандус. Для зручного пересування в корпусах та гуртожитках є ліфт. У приміщенні Університету облаштована спеціальна вбиральня для людей з особливими потребами. На стінах у навчальному корпусі є жовті позначки шрифтом Брайля для полегшення орієнтації у просторі особам із порушенням зору.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

ЕГ повідомили, що на кафедрі проводиться роз'яснювальна робота з попередження конфліктів у середовищі студентів. Серед здобувачів вищої освіти за даною ОПП таких конфліктів не було. У разі їх виникнення скарги здобувачів розглядає завідувач кафедри. У КНУТШ діє «Етичний кодекс університетської спільноти» (<https://bit.ly/3HfGlrC>), у якому викладені етичні принципи, політики та процедури врегулювання конфліктних ситуацій, в т.ч. пов'язані з дискримінацією і сексуальними домаганнями. У п.3.3. Етичного кодексу прописані етичні норми діяльності адміністрації, що зобов'язують її запобігати конфліктним ситуаціям, а в разі їх виникнення – розв'язувати на основі неупередженого, прозорого та докладного вивчення. Політика і процедури врегулювання конфліктних ситуацій викладені у положеннях: «Положення про організацію освітнього процесу у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка» (<https://bit.ly/3h9k3oz>), «Порядок вирішення конфліктних ситуацій у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка» (<https://bit.ly/3XBxTIw>), «Пам'ятка норм етичної поведінки для учасників освітнього процесу Київського національного університету імені Тараса Шевченка» (<http://bit.ly/3FbDoHN>), «Порядок запобігання та протидії дискримінації, булінгу, гендерно-обумовленому насильству в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка» (<http://bit.ly/3VzDgYe>), «Антикорупційна програма» (<http://bit.ly/3Vkb1EP>). У випадку порушень, зафіксованих в Етичному кодексі та інших документах, керівник підрозділу уповноважений ініціювати розгляд справи на Постійній комісії Вченої ради з питань етики, що складається з 12 осіб. Під час онлайн-зустрічей здобувачі освіти повідомили, що поінформовані про можливості та способи реагування у випадку конфлікту.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

1. В університеті функціонують потужні мовні центри та лабораторії усного перекладу. 2. Розвинена інфраструктура для здобувачів із особливими освітніми потребами: пандуси, позначки та окрема вбиральня. 3. Сучасна бібліотека з можливістю електронного доступу за допомогою читацького квитка та безоплатний доступ до наукометричних баз. 4. Згідно з результатами анкетування та зі слів здобувачів вищої освіти можна зробити висновок, що рівень задоволеності здобувачів ОПП освітньою, організаційною, інформаційною, консультативною та соціальною підтримкою ЗВО є високим.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Під час онлайн зустрічей здобувачі ВО не змогли продемонструвати ЕГ приклад останнього інструктажу із техніки безпеки. Тому, експертна група зробила висновок про недостатню поінформованість здобувачів ВО із правилами техніки безпеки. Рекомендуємо: частіше доводити до відома здобувачів ВО правила із техніки безпеки (інструктажі з охорони праці, безпеки життєдіяльності, протипожежної безпеки, безпеки поведіння у зимовий період, безпеки перебування на спортивних майданчиках, безпеки поведіння на масових заходах за межами університету, цивільного захисту тощо).

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

ЕГ упевнилася у належному стані розвиненої матеріально-технічної бази Університету, яка уможлиблює якісну організацію процесу реалізації за цієї ОПП. У КНУТШ забезпечено безоплатний доступ до інфраструктури та інформаційних ресурсів, організовано систему дистанційного навчання, здійснюються заходи для попередження конфліктних ситуацій. Попри встановлений факт недостатнього інформування здобувачів вищої освіти щодо правил техніки безпеки (підкритерій 7.4), ЕГ із розумінням ставиться до особливостей сучасного провадження освітнього процесу і вважає, що цей недолік можна швидко усунути в робочому порядку. ЕГ рекомендує частіше доводити до відома здобувачів ВО правила із техніки безпеки (інструктажі з охорони праці, безпеки життєдіяльності, протипожежної безпеки, безпеки поведіння у зимовий період, безпеки перебування на спортивних майданчиках, безпеки поведіння на масових заходах за межами університету, цивільного захисту тощо). Зазначені вище

позитивні характеристики освітнього середовища та матеріальних ресурсів загалом дозволяють ЕГ визначити рівень відповідності Критерію 7 як В.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

ЗВО послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП відповідно до наступних положень та наказів: Наказ ректора «Про внесення змін до наказу від 11.08.2017 р. за №729-32 в частині затвердження форми опису освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми» від 05.07.2019 р. за №595-32» (<https://cutt.ly/O3Uzugm>), «Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка» (<https://cutt.ly/J3UlqwB>), Наказ ректора (від 05.03.2018 р. №158-32) «Про затвердження тимчасового порядку розроблення, розгляду і затвердження освітніх (освітньо-професійних, освітньо-наукових) програм» (<https://cutt.ly/h3UzOFG>), «Положення про організацію освітнього процесу у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка», введене в дію Наказом ректора (від 31.08.2018 р. №716-32) (<https://cutt.ly/t3UzZTy>), Наказ ректора (від 08.07.2019 р. №601-32 «Про затвердження Тимчасового порядку розгляду пропозицій щодо внесення змін до описів ступеневих освітніх програм» (<https://cutt.ly/m3Uz730>), «Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка (Макет)», затверджене Наказом ректора (від 08.07.2019 р. №603-32) (<https://cutt.ly/b3Uxujj>). У ЗВО запроваджено прозорий механізм формування, моніторингу і перегляду ОП, що було підтверджено під час зустрічі ЕГ з фокус-групами. Координацію дій, пов'язаних із вказаними процедурами здійснює Сектор моніторингу якості освіти (<https://cutt.ly/c3UclUe>). Відповідальність за розроблення ОП, провадження освітньої діяльності, моніторинг ОП, внесення до неї необхідних змін несе гарант ОП та робоча група. Проаналізувавши надані ЕГ описи ОП 2019 (<https://cutt.ly/i7FBLOY>), ОП 2020 (<https://cutt.ly/d7FBNNY>) та провівши зустрічі з гарантом і НПП ОП, керівництвом та відділом забезпечення якості освіти КНУТШ, ЕГ констатує щорічний перегляд змісту даної ОП. Цей процес відбувається системно, поетапно, із врахуванням внутрішніх потреб та зовнішніх чинників. Перегляд ОП відбувається всебічно. У ньому беруть участь як робоча група, так і стейкхолдери, що було зокрема підтвержено під час зустрічі ЕГ з роботодавцями. Згідно ВСО, зміни до опису ОП були обговорені на засіданні кафедри англійської філології та міжкультурної комунікації Інституту філології 22 травня 2019 року (протокол №12 <https://cutt.ly/s7FNp3D>). Згідно ВСО та наданою гарантом ОП інформацією, редакція ОП від 02.03.2020 р. була розглянута та затверджена на засіданні Вченої ради університету 02.03.2020 р. та введена в дію наказом ректора № 546-32 від 25.08.2020 р. Зазначені вище докази дозволяють констатувати систематичну, належним чином врегульовану та дієво організовану практику щорічного перегляду ОП, а також стали політикою оновлення змісту ОП з урахуванням пропозицій усіх стейкхолдерів.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Аналіз наданої ЕГ документації та зустрічі з фокус-групами засвідчили, що пропозиції здобувачів беруться до уваги під час перегляду ОП. Рівень задоволеності здобувачів ОП якістю освітнього процесу з'ясовується шляхом щосеместрового анонімного анкетування студентів. Ця інформація підтверджується звітами результатів опитування здобувачів за червень-липень 2022 р. (<https://cutt.ly/S7GqgtT>). Окрім того, інформація про позицію здобувачів збирається не лише за допомогою опитувань: під час зустрічі з ЕГ, представники органів студентського самоврядування позитивно охарактеризували свою дотичність до перегляду даної ОП і позитивно оцінили університетську систему забезпечення якості освіти, підтвердивши паритетну участь здобувачів у всіх колегіальних органах із власної ініціативи. Проте, водночас здобувачі та представники студентського самоврядування наголошували на необхідності поглиблення комунікації зі стейкхолдерами у контексті обговорення результатів опитування зі здобувачами та залучення їх до кафедрального обговорення змін до ОП. ЕГ було підтверджено, що студенти звертаються з власними пропозиціями безпосередньо до завідувачів кафедр. Питання оновлення ОП є актуальними і важливими для представників студентського самоврядування, які є членами вчених рад, комітетів, інших органів управління КНУТШ. Ці процедури врегульовані «Положенням про студентське самоврядування КНУТШ» (<https://cutt.ly/z3UGUDs>), «Розпорядженням про створення Департаменту соціологічних досліджень КНУТШ» (<https://cutt.ly/K3UG1XA>). Представники студентського самоврядування можуть бути також включені до складу Вченої ради (<https://cutt.ly/e3UJgBf>) та науково-методичних рад (наказ ректора «Про склад Науково-методичної ради Київського національного університету імені Тараса Шевченка» від 26.12.2018 р. за № 1194-32 <https://cutt.ly/z3UH5ij>), є членами Вченої ради Навчально-наукового Інституту філології (<https://cutt.ly/A38AUzk>). Здобувачі також підтвердили зазначену у ВСО інформацію, що їхня позиція стосовно змісту та наповнення ОП враховується шляхом анонімного електронного опитування студентів, а також шляхом обговорення під час лекцій, практичних занять, консультацій. З огляду на зазначені вище факти про комунікацію зі здобувачами через опитування та делегування представників студентського самоврядування до складів рад, а також підтверджену здобувачами та студентським самоврядуванням комунікацію розробників ОП та НПП зі здобувачами, ЕГ може констатувати наявність зворотного зв'язку зі здобувачами ОП.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Взаємодія з роботодавцями на даній ОП має тривалий і постійний характер. В Університеті розроблено «Положення про ради роботодавців у КНУ імені Тараса Шевченка» (<https://cutt.ly/W8yJrhJ>), метою діяльності якої є формування та збереження ефективних зв'язків Університету з роботодавцями для покращення якості освітніх послуг; пошук шляхів оптимальної співпраці між університетом та роботодавцями з питань проведення профорієнтаційної роботи, підготовки фахівців за всіма акредитованими спеціальностями, працевлаштування, підвищення кваліфікації та стажування. Під час онлайн візиту, зустрічі з роботодавцями та іншими групами стейкхолдерів, ЕГ пересвідчилася в тому, що роботодавці залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості. Проте, на інституційному рівні процедура опитування роботодавців все ще потребує доопрацювання. Під час зустрічі з ЕГ допоміжними (сервісними) структурними підрозділами, було підтверджено, що наразі ведеться розробка та удосконалення анкет для роботодавців і з наступного навчального року процедура опитування роботодавців буде удосконалена на інституційному рівні. Запрошені роботодавці підтвердили постійні наукові та творчі зв'язки із ЗВО в розрізі обміну досвідом, рецензування, консультування, проведення спільних наукових заходів тощо. З огляду на зацікавленість у випускниках ОП, різні методи комунікації та співпраці з роботодавцями, ЕГ має підстави констатувати відповідність даного підкритерію у контексті Критерію 8.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Розробники ОП мають можливість ознайомлюватися із відповідною інформацією передусім через результати опитувань та особисте спілкування з випускниками. ЕГ було підтверджено, що викладачі ОП підтримують зв'язки з випускниками, ураховують при перегляді ОП їхні відгуки щодо їхнього навчання на ОП, інформацію про їх працевлаштування та використання набутих навичок і знань у професійній діяльності, а також їх побажання щодо вдосконалення. Також, під час зустрічі з ЕГ, випускники зазначали, що вони продовжують активну співпрацю з викладачами ОП та продовжують надавати рекомендації щодо удосконалення ОП з огляду на їхній досвід роботи та потреби ринку праці (здебільшого у ході неформального спілкування). Отже, зазначені вище факти дозволяють ЕГ констатувати, що на ОП створено передумови для майбутнього системного аналізу кар'єрного шляху випускників, який дозволить окреслювати перспективні напрямки вдосконалення освітньої програми.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Сектор моніторингу якості освіти КНУТШ (<https://cutt.ly/e3Pnpri>) здійснює моніторинг якості освітнього процесу та організовує опитування здобувачів на предмет виявлення ступеня їхньої задоволеності освітнім процесом відповідно до «Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в КНУТШ» (<https://cutt.ly/M3PnKt6>). Згідно ВСО, щорічний моніторинг ОП її гарантом, анонімне анкетування студентів щодо якості ОП дозволяють виявити недоліки освітньої діяльності з реалізації ОП. ЕГ було підтверджено зазначену у ВСО інформацію, що у результаті проведених опитувань, серед зауважень до ОП/її реалізації зокрема було зазначено побажання збільшити кількість аудиторних годин для філологічних, особливо мовних дисциплін. Відгуки випускників та роботодавців виявили необхідність забезпечення розвитку умінь роботи з САТ інструментами. Гарант ОП та робоча група запевнили, що зазначені зауваження будуть враховані при наступному перегляді ОП. Отже, надана гарантом інформація щодо щорічного перегляду та змін до ОП засвідчує позитивну практику реагування як на виклики, так і на результати внутрішнього самоаналізу ОП. Проте, як було зазначено вище в аналізі підкритеріїв 8.2 та 8.3., алгоритм обговорення результатів опитування зі стейкхолдерами та проведення опитування роботодавців та НПП потребує удосконалення та доопрацювання. Проте, зустрічі ЕГ з фокус-групами та аналіз ЕГ документації ЗВО, яка регламентує процеси моніторингу ОП, засвідчили, що в Університеті існують передумови для подальшого удосконалення нових ОП та усунення виявлених недоліків.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

ОП проходить акредитацію вперше. Проте, під час зустрічей з ЕГ гарант ОП Каптюрова О.В. повідомила про врахування досвіду акредитаційних експертиз в інших структурних підрозділах ЗВО. Також, було підтверджено, що результати перевірок і моніторингів обговорюються на засіданнях кафедри та враховуються в освітній діяльності з реалізації ОП. Зокрема, у ЗВО існує практика публікації Вченою Радою КНУТШ ухвал про результати акредитації освітніх програм Університету за усіма рівнями вищої освіти (<https://cutt.ly/x3AX5c3>, <https://cutt.ly/k3AC5uxp>, <https://cutt.ly/J3ACf2A>).

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Під час підготовки до дистанційного візиту та онлайн зустрічей ЕГ переконалася в наявній і сформованій культурі якості у ЗВО. Ця культура виявлялася як в організації оперативного надання документів під час підготовки до візиту, власне онлайн візиту впродовж трьох днів, у конструктивному реагуванні на висловлені рекомендації, так і в чіткому розумінні кожним учасником, запрошеним на зустрічі, своєї ролі в освітньому процесі та розвитку ЗВО. Перераховані в попередніх підкритеріях процедури забезпечення якості освітньої діяльності сприймаються академічною спільнотою як природний, дієвий шлях до сталого розвитку Університету з чітким розумінням власної специфіки. НППП продемонстрували навички ефективної комунікації, націленої на кооперацію як зі здобувачами, так із зовнішніми стейкхолдерами. Одним із найпереконливішим доказом для ЕГ наявності сформованої культури якості є зустріч зі здобувачами та випускниками ОП. Ініціативність здобувачів та випускників ОП під час зустрічей з ЕГ, їхня зацікавленість в розвитку ОП та активна співпраця з викладачами ОП після завершення навчання свідчать про якісний підхід гаранта та НППП до забезпечення високого рівня підготовки здобувачів та прагнення усіх НППП до постійного удосконалення та розвитку. Аналіз ЕГ документації та проведені ЕГ зустрічі з фокус-групами засвідчили існування у ЗВО – та на рівні ОП зокрема – відповідального підходу до керування та управління своїми ресурсами, включаючи людські, фінансові та матеріальні, що дозволяє констатувати наявність в академічній спільноті КНУТШ сформованої культури якості.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Сильні сторони: Відчутна неформальна робота з випускниками та здобувачами ОП, яка дозволяє отримувати реальний відгук від них та давати підґрунтя для впровадження змін у конкретні навчальні дисципліни.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Слабкі сторони: Незважаючи на те, що розробники ОП змогли забезпечити систему зворотного зв'язку зі студентами у контексті збору їхніх пропозицій щодо удосконалення ОП (переважно під час неформального спілкування), серед здобувачів існує запит на безпосереднє обговорення не лише збору пропозицій щодо удосконалення ОП, а й обговорення результатів опитування здобувачів з НППП та розробниками ОП. Рекомендації: 1. Удосконалити та систематизувати процес обговорення результатів опитування з усіма групами стейкхолдерів, розглянути можливість запрошення зацікавлених здобувачів та/або представників студентського самоврядування і випускників ОП на засіданнях кафедри та/або робочої групи не лише для внесення ними пропозицій щодо удосконалення освітньої програми, а й для обговорення результатів опитування щодо якості ОП. 2. Розробникам ОПП продовжувати практику співпраці із групами роботодавців, стейкхолдерів та всіма зацікавленими особами, формалізувати механізми зворотного зв'язку з роботодавцями. Вважаємо, що алгоритм/ процедура обговорення результатів опитування зі стейкхолдерами та проведення опитування роботодавців та НППП потребує удосконалення та доопрацювання на рівні Університету.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

ЗВО проводить сталу політику внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності на інституційному рівні. ЕГ може констатувати загальну відповідність ОП вимогам всіх підкритеріїв в рамках даного критерію. Зважаючи на позитивні практики в контексті критерію 8 і на те, що виявлені слабкі сторони ОП у контексті Критерію 8 ЗВО спроможний усунути самостійно в процесі освітньої діяльності, а також на те, що вони загалом не впливають на якість освітнього процесу, експертна група оцінює рівень відповідності критерію як В.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Учасники освітнього процесу мають безперешкодний доступ до всіх нормативних документів, які чітко врегульовують освітній процес. На офіційному веб-сайті КНУТШ у вкладці «Офіційна інформація» (<https://cutt.ly/83MQi03>) розміщені основні документи, які регулюють права та обов'язки учасників освітнього процесу, зокрема «Статут Київського національного університету імені Тараса Шевченка (нова редакція)» (<https://cutt.ly/v3MSX8Y>), «Положення про організацію освітнього процесу у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка» (друга редакція) (<https://cutt.ly/V3MDuUg>), «Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка» (<https://cutt.ly/L3MDWpG>), «Положення про забезпечення дотримання академічної доброчесності у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка» (<https://cutt.ly/43MDXeo>), «Положення про систему виявлення та запобігання академічному плагіату у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка» (<https://cutt.ly/w3MFj26>), «Етичний кодекс університетської спільноти» (<https://cutt.ly/Q3MFj26>), «Порядок вирішення конфліктних ситуацій у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка» (<https://cutt.ly/R3MFTUq>), «Порядок запобігання та протидії дискримінації, булінгу, гендерно-обумовленому насильству в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка» (<https://cutt.ly/m3MFJVI>).

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

На сайті Навчально-наукового інституту філології КНУТШ (<https://cutt.ly/W7WULjY>) розміщена актуальна інформація щодо ОПП та вказана електронна пошта гарантки програми Каптюрової О. В. для рекомендацій та зауважень. Отже, зацікавлені сторони можуть ознайомитися з цією освітньою програмою для внесення змін чи пропозицій. Проте час розміщення проекту ОПП з метою отримання зауважень та пропозицій не вказаний.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

На сайті Навчально-наукового інституту філології КНУТШ у вкладці «Освітні програми» (<https://cutt.ly/k31vhXU>) в підрозділі «Бакалаврат. Описи освітніх програм та програми навчальних дисциплін» наявна інформація про ОПП (<https://cutt.ly/W7WULjY>), а саме: інформація про гарантку ОПП, проектну групу та випускову кафедру англійської філології та міжкультурної комунікації, описи освітньої програми за 2019 р. та 2020 р., навчальні плани, робочі програми, практики, теми кваліфікаційних робіт, та відгуки випускників.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними та послідовно дотримуються під час реалізації ОПП. Учасники освітнього процесу мають безперешкодний доступ до всіх нормативних документів, які чітко врегульовують освітній процес.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

На сайті немає інформації про те, коли були розміщені проекти для обговорення ОПП та які конкретно пропозиції надходили від стейкхолдерів. Рекомендуємо: надати на сайті КНУТШ інформацію, коли ОПП була оприлюднена для розгляду громадськістю разом із таблицею пропозицій від стейкхолдерів.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Хоча на сайті КНУТШ немає інформації про час розміщення проєктів для обговорення ОНП та пропозицій від стейкхолдерів (підкритерій 9.2), цей недолік можна швидко усунути в робочому порядку. Всі інші підкритерії повністю відповідають вимогам: правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними та послідовно дотримуються під час реалізації ОНП. Учасники освітнього процесу мають безперешкодний доступ до всіх нормативних документів, які чітко врегульовують освітній процес

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

***

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і добросовісно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Корновенко Лариса Віталіївна

Члени експертної групи

Іваницька Наталя Борисівна

Москаленко Олена Іванівна

Молоткіна Юлія Олександрівна

Дерій Марина Анатоліївна